

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ekonomia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Państwowa Uczelnia
Zawodowa im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach**

Data przeprowadzenia wizytacji: **17-18 października 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	28
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	33
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	42
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
4. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	54
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	54
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	54

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	54
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	54
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	54
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Piotr Frączek, członek PKA
2. dr hab. inż. Katarzyna Kocur-Bera, członek PKA
3. Zuzanna Panas, ekspert PKA. ds. studenckich
4. Jakub Szczepkowski, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Mateusz Piechowski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia prowadzonym w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach (zwaną dalej „PUZ w Suwałkach”; dawniej Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 500/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025. Polska Komisja Akredytacyjna ocenia jakość kształcenia na tym kierunku studiów po raz trzeci. Poprzednia ocena programowa przeprowadzona została w roku 2018 i na podstawie Uchwały Nr 697/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość, zgodnie z obowiązującą procedurą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Na jej podstawie, zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny, załącznikami do raportu oraz pozostałą dokumentacją udostępnioną przez Uczelnię. Podczas wizytacji, zespół odbył wszystkie spotkania zgodnie z przyjętym harmonogramem, a ponadto dokonał oceny prac dyplomowych i etapowych. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i wizytowano bazę dydaktyczną. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	1. ekonomia i finanse – 82% 2. nauki o zarządzaniu i jakości – 18%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin, 6 miesięcy / 24	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- ekonomia menedżerska, - biznes elektroniczny, - handel z elementami marketingu;	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	18	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2085	1305
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	115	84
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	107	107
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	97	97

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	1. ekonomia i finanse – 83% 2. nauki o zarządzaniu i jakości – 17%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	480 godzin, 3 miesiące / 12	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- gospodarka finansowa przedsiębiorstwa, - ekonomia menedżerska z elementami prawa, - biznes elektroniczny, - handel z elementami marketingu;	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	22	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	980	680
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	62	50
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	71	71
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73	73

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium częściowo spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości. Oceniany kierunek studiów ekonomia jest prowadzony na studiach I stopnia od roku akademickiego 2006/2007, czyli nieomal od początku funkcjonowania Uczelni, która została założona 15 lipca 2005 roku. Z kolei studia II stopnia zostały uruchomione w roku akademickim 2015/2016. Za kształcenie na ocenianym kierunku odpowiedzialne są władze Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach oraz kierownictwo i kadra badawczo-dydaktyczna Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego. Na wspomnianym Wydziale prowadzone są studia na następujących kierunkach:

- ekonomia (studia I i II stopnia);
- finanse i rachunkowość (studia I i II stopnia);
- filologia (studia I stopnia);
- pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (studia jednolite magisterskie);
- doradztwo zawodowe z coachingiem i praca społeczno-opiekuńcza (studia I stopnia).

Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono dwa dokumenty o charakterze strategicznym:

- 1) Strategia rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach na lata 2021-2024;
- 2) Strategia rozwoju Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego na lata 2021-2024.

W pierwszym dokumencie, który został przyjęty Uchwałą nr 33 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2020 roku stwierdzono, że Uczelnia dąży do osiągnięcia następujących głównych celów: wytworzenie rozwiązań systemowych dostosowanych do nowej rzeczywistości, zapewnienie dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo oraz kształtowanie elit na potrzeby regionu, kraju i wspólnoty europejskiej.

Misja Uczelni, która została uchwalona przez Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach w 2006 roku jest ciągle aktualna i prezentuje się następująco: „Zdobyc zawód, podjąć pracę, zarobić na godne życie, być szczęśliwym – to cele, do jakich dąży większość młodych ludzi. Marzenia młodych ludzi o swojej przyszłości, w każdym miejscu Rzeczypospolitej, przekładają się na rzeczywiste dążenia i działania. Tak jest również na Suwalszczyźnie. W realizacji tych szczytnych celów uczestniczą różne instytucje, których obowiązkiem jest stworzyć młodzieży właściwe warunki do kształcenia się, a później możliwości podjęcia pracy”.

Główne cele strategiczne Uczelni to:

- 1) Ustawiczne dostosowywanie i modyfikacja oferty kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy;
- 2) Podnoszenie jakości kształcenia;

- 3) Stabilna sytuacja finansowa oraz pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania, a także ich racjonalne wykorzystanie;
- 4) Dostosowywanie infrastruktury Uczelni do potrzeb kształcenia praktycznego;
- 5) Efektywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, instytucjami akademickimi oraz badawczymi Polsce i za granicą.

Strategia Uczelni zawiera również wykaz celów operacyjnych i mierników stanu ich realizacji, przy czym odnoszą się one do czterech następujących obszarów funkcjonowania PUZ: 1. studenci, 2. jakość kształcenia i kadra naukowo-dydaktyczna, 3. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, 4. zarządzanie Uczelnią. W przypadku obszaru nr 2 związanego z ustawicznym dążeniem do podnoszenia jakości kształcenia, jako cele operacyjne podano:

- 1) Doskonalenie systemu zapewniania jakości kształcenia.
- 2) Rozszerzanie oferty kształcenia uzupełniającego (studia podyplomowe, szkolenia, kursy).
- 3) Wzrost aktywności naukowej (konferencje naukowe, popularno-naukowe).
- 4) Rozwijanie własnej kadry dydaktycznej.
- 5) Umiędzynarodowienie procesu kształcenia (cudzoziemcy, mobilność kadry – wymiany, szkolenia, zagraniczne konferencje).
- 6) Zwiększenie poziomu skorelowania kształcenia z potrzebami rynku.

Warto w tym miejscu nadmienić, że prace koncepcyjne związane z aktualizacją strategii na kolejne lata są znacząco zaawansowane. Obecnie są one na etapie ewaluacji i oceny osiągnięcia celów założonych w strategii na lata 2021-2024. Władze Uczelni i Wydziału zapewniły, iż najpóźniej na przełomie listopada i grudnia pojawi się nowa Strategia Rozwoju Uczelni.

Z kolei w strategii rozwoju Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego na lata 2021-2024 stwierdzono, iż władze Wydziału mają świadomość swoich mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wynikających z funkcjonowania w środowisku społeczno-gospodarczym oraz że działania podejmowane na rzecz realizacji celów operacyjnych w poszczególnych obszarach będą skupiały się na następujących kwestiach:

Obszar 1: Studenci:

- poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty kształcenia i dostosowywanie jej do potrzeb rynku pracy;
- rozwój aktywności studenckiej;
- wsparcie działalności studenckich kół naukowych.

Obszar 2: Jakość kształcenia i kadra naukowo-dydaktyczna:

- dostosowanie oferty edukacyjnej Wydziału do potrzeb gospodarczych i społecznych;
- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;
- rozwój własnej kadry dydaktycznej;
- podniesienie regionalnej pozycji Wydziału w obszarze kształcenia.

Obszar 3. Współpraca Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym:

- wzmocnienie pozycji Wydziału w rejonie poprzez nawiązanie współpracy z kolejnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Obszar 4: Zarządzanie Wydziałem:

- usprawnienie organizacji Wydziału i dostosowywanie do zmieniających się zadań edukacyjnych naukowych oraz administracyjnych;
- zwiększenie efektywności zarządzania Wydziałem;
- racjonalizacja gospodarowania bazą materialną i niematerialną Wydziału.

Nowe władze dziekańskie (piastujące obowiązki od września 2024 roku) zadeklarowały, że dziekan wraz z zespołem i nową Radą Wydziału rozpoczął prace nad opracowaniem kompleksowej i adekwatnej do aktualnych wyzwań strategii rozwoju Wydziału, która będzie odpowiadała na współczesne zagrożenia oraz uwzględniała nie tylko potrzeby Uczelni i Wydziału, ale również będzie odpowiadała na głosy przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. W tym celu projekt strategii rozwoju Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego będzie konsultowany m.in. z interesariuszami zewnętrznymi oraz pracownikami Wydziału i przedstawicielami studentów. Wydział wpisuje się swoją działalnością w misję i wizję Uczelni prowadząc kierunki praktyczne, dające uprawnienia zawodowe i szeroką gamę umiejętności praktycznych. Obecnie na Wydziale studiuje ponad 400 studentów. Najstarszym funkcjonującym kierunkiem zarówno na Uczelni jak i Wydziale jest ekonomia (studia I stopnia). Najmłodszym kierunkiem jest doradztwo zawodowe z coachingiem i praca społeczno-opiekuńcza (od 2021 roku). Najbardziej popularnym kierunkiem od kilku lat jest pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (studia jednolite magisterskie), na której studiuje obecnie 165 osób. Na Wydziale jest zatrudnionych ponad 40 pracowników badawczo-dydaktycznych i 2 administracyjnych.

Wydział Humanistyczno-Ekonomiczny stoi przed poważnymi wyzwaniami, z których główne to:

- utrzymanie liczby studentów. Od kilku lat, ze względu na postępujący niż demograficzny, spada liczba maturzystów wybierających PUZ w Suwałkach jako miejsce studiów. Wzrasta natomiast zainteresowanie studiami w trybie popołudniowo weekendowym, którzy obecnie stanowią ponad 60% studentów Wydziału. Władze i kadra akademicka Wydziału podejmują szereg działań promocyjnych (m.in. wyjazdy i spotkania z maturzystami). Ponadto przygotowują się do przystąpienia do projektu pt. „Efektywne zarządzanie uczelnią w celu minimalizowania zjawiska drop outu” (NCBiR), czyli przeciwdziałania rezygnacji ze studiów przed uzyskaniem dyplomu;
- potrzeba ciągłego doskonalenia istniejących kierunków studiów oraz tworzenia nowych. Duża liczba studentów w trybie popołudniowo- weekendowym może świadczyć o tym, że Wydział spełnia swoją ważną rolę w otoczeniu społeczno- gospodarczym i umożliwia zdobycie nowego zawodu jak i ewentualne przekwalifikowanie się. Władze dziekańskie planują złożenie wniosku o uruchomienie nowego kierunku studiów - psychologii oraz zmodernizowanie istniejącego programu filologii angielskiej;
- aktywizacja większej liczby pracowników etatowych do pracy organizacyjno- administracyjnej i naukowo- badawczej. Wzrost aktywności naukowej oraz rozwój własnej kadry dydaktycznej;
- ciągłe poszerzanie współpracy ze otoczeniem społeczno- gospodarczym oraz budowa wspólnoty lokalnej;
- rozwój aktywności studenckiej, w tym działalności kół naukowych;

- dążenie do szerszego umiędzynarodowienia kształcenia i udziału studentów w programie Erasmus+;
- ustawiczne doskonalenie systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany (studia I stopnia: ekonomia i finanse - 82% oraz nauki o zarządzaniu i jakości - 18% oraz studia II stopnia: ekonomia i finanse - 83% oraz nauki o zarządzaniu i jakości - 17%). Ponadto koncepcja kształcenia prawidłowo koresponduje z realizowaną na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym działalnością naukową. Rezultaty realizowanych badań naukowych są wykorzystywane w programach zajęć. Na studiach I stopnia dotyczy to (od bieżącego roku akademickiego) trzech bloków wybieralnych: ekonomia menedżerska, biznes elektroniczny oraz handel z elementami marketingu, natomiast na studiach II stopnia czterech bloków wybieralnych: gospodarka finansowa przedsiębiorstwa, ekonomia menedżerska z elementami prawa, biznes elektroniczny oraz handel z elementami marketingu. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla ocenianego kierunku ekonomia. Większość wykładowców posiada praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte w trakcie wieloletniej pracy poza szkolnictwem wyższym, przez co wykłady i zajęcia ćwiczeniowe są silnie osadzone w aktualnych realiach formalno-prawnych, normach i przepisach. Ponadto integralnym elementem zajęć są wizyty studyjne w wybranych przedsiębiorstwach i instytucjach.

Fakt, iż koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku ekonomia (studia I i II stopnia o profilu praktycznym) uwzględnia ciągły postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla tego kierunku studiów posiada również swoje potwierdzenie w kompleksowej aktualizacji programów studiów, które zostały dostosowane do zmian zachodzących we współczesnej gospodarce i wynikały z zapotrzebowania zgłaszanego przez potencjalnych kandydatów na studia oraz interesariuszy zewnętrznych. Począwszy od roku akademickiego 2024/2025 główne zmiany w programie dotyczyły wprowadzenia modułów wybieralnych zarówno na studiach I i II stopnia, w tym modułu gospodarka elektroniczna, który związany jest ze wzrostem znaczenia nowoczesnych technologii w życiu gospodarczym i społecznym. Z kolei moduł handel z elementami marketingu został zaoferowany w rezultacie preferencji zgłaszanych przez absolwentów szkół średnich.

Cele kształcenia zostały wypracowane we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W 2020 roku rozpoczęła swoją działalność Rada Uczelni, w której, obok nauczycieli akademickich, zasiadają przedstawiciele pracodawców. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono wykaz 55 przedsiębiorstw i instytucji, z którymi systematycznie współpracuje Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono także skany opinii 11 podmiotów na temat modyfikacji programu studiów I stopnia i 10 podmiotów dla studiów II stopnia. Przedstawiciele firm i instytucji pytano o takie kwestie, jak:

- czy w zaproponowanych rozwiązaniach programowych występują wszystkie niezbędne elementy z zakresu wiedzy, umiejętności i postaw społecznych, którymi powinni charakteryzować się absolwenci kierunku ekonomia na określonym poziomie i praktycznym profilu kształcenia?
- czy lista przedmiotów jest kompletna, czy też wymaga uzupełnienia?
- czy liczba godzin zajęć przypisana kolejnym przedmiotom jest właściwa?
- czy sekwencja przedmiotów w toku studiów jest prawidłowa?

- inne uwagi związane z konstrukcją efektów uczenia się i programu nauczania.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z Zarządzeniem 53/2021 Rektora PUZ w Suwałkach zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być prowadzone, jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia na studiach na określonym kierunku. Liczba punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może być większa niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe. Kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, w tym zajęcia laboratoryjne, terenowe i warsztatowe, odbywają się w warunkach rzeczywistych, na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału prowadzących zajęcia i studentów. Metody i techniki kształcenia na odległość, w tym wirtualne laboratoria, mają jedynie udział wspomagający. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane jedynie pomocniczo.

Dla każdego stopnia studiów zostały opracowane ogólne efekty uczenia się. Dla studiów pierwszego stopnia opracowano 11 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 6 w zakresie kompetencji społecznych. Natomiast dla studiów drugiego stopnia opracowano 14 efektów w zakresie wiedzy, 17 w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Ogólne efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Efekty zostały odniesione do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, odpowiednio efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia – 6 poziom, a efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia – 7 poziom (PRK).

Po dokonaniu analizy ogólnych efektów uczenia się stwierdzono, że efekty posiadają odpowiednią głębię i zakres wiedzy nabywanej w procesie uczenia się. Stwierdzono ponadto, że efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości.

Przeprowadzona analiza matryc efektów uczenia pozwoliła zauważyć, że do wszystkich ogólnych efektów uczenia się zostały przyporządkowane efekty uczenia się z poszczególnych przedmiotów.

Ogólne efekty uczenia się sformułowane na studiach pierwszego i drugiego stopnia są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunku jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej bądź gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku studiów ekonomia.

Przeprowadzona analiza ogólnych efektów uczenia się na wizytowanym kierunku studiów pozwoliła stwierdzić, że efekty te uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku ekonomia.

Efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji i są możliwe do osiągnięcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kierunek ekonomia posiada ponad 18-letnią tradycję kształcenia i bardzo dobrze wpisuje się w strategiczne ramy rozwoju Państwowej Uczelni Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. Kształcenie na kierunku uwzględnia trendy w rozwoju dyscyplin ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, do których jest przyporządkowany. Założenia koncepcji kształcenia, w tym oferowanych specjalności, były konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku ekonomia (studia I i II stopnia o profilu praktycznym) uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla tego kierunku studiów.

Ogólne efekty uczenia się sformułowane dla studiów pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem studiów. Ponadto efekty te są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Ogólne efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany, a także ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej bądź gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku. Uwzględniają one umiejętności praktyczne, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej. Ogólne efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały oraz pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji i są możliwe do osiągnięcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie dotyczy

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są dostosowane do koncepcji kształcenia, sylwetki absolwenta i zostały podporządkowane realizacji podstawowego celu PUZ w Suwałkach jakim jest kształcenie studentów,

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

którzy będą merytorycznie oraz praktycznie przygotowani do wykonywania zawodu. Uczelnia zakłada, że absolwenci studiów nabędą wszechstronną wiedzę oraz umiejętności praktyczne, które pozwolą im na podjęcie pracy w podmiotach gospodarczych i organizacjach różnego typu, w tym między innymi: przedsiębiorstwach, bankach, organizacjach administracji lokalnej, samorządowej i państwowej, w placówkach sektora handlowego, agencjach i organizacjach stanowiących instytucjonalne otoczenie działalności gospodarczej, jednostkach szkoleniowych, konsultingowych, reklamowych, biurach rachunkowych, biurach doradztwa podatkowego. Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są realizowane na podstawie programów zatwierdzonych odpowiednimi uchwałami Senatu Uczelni. Ponadto treści programowe przewidziane programem studiów są spójne z obecną koncepcją kształcenia i celami kształcenia.

Treści programowe realizowane są w ramach grup zajęć (bloków). Na studiach pierwszego stopnia realizowane są następujące bloki przedmiotowe: *Narzędzia budowania poprawnej wypowiedzi ustnej i pisemnej* (st. 315 godz. / nst. 210 godz.); *Blok ilościowy i informatyczny* (st. 330 godz. / nst. 220 godz.); *Przedmioty podstawowe* (wspólne dla wszystkich kier. ekon. – st. 390 godz. / nst. 3254 godz.); *Przedmioty kierunkowe* (wspólne dla studentów kierunku – st. 390 godz. / nst. 260 godz.); oraz bloki wybieralne (specjalności): Blok wybieralny "*Ekonomia menedżerska*" (st. 255 godz. / nst. 170 godz.), Blok wybieralny "*Biznes elektroniczny*" (st. 255 godz. / nst. 170 godz.), Blok wybieralny "*Handel z elementami marketingu*" (st. 255 godz. / nst. 170 godz.); Przedmioty do wyboru (3) (st. 180 godz. / nst. 120 godz.); Wychowanie fizyczne (st. 60 godz.); Praktyka zawodowa (st. 960 godz. / nst. 960 godz.).

Natomiast na studiach drugiego stopnia realizowane są następujące bloki przedmiotowe: *Język obcy specjalistyczny* (do wyboru: angielski, rosyjski – st. 120 godz. / nst. 80 godz.); *Przedmioty podstawowe* (wspólne dla wszystkich kier. ekon. – st. 245 godz. / nst. 170 godz.); *Przedmioty kierunkowe* (wspólne dla studentów kierunku – st. 195 godz. / nst. 150 godz.) oraz bloki wybieralne (specjalnościowe): Blok wybieralny "*Gospodarka finansowa przedsiębiorstwa*" (st. 240 godz. / nst. 160 godz.), Blok wybieralny "*Ekonomia menedżerska z elementami prawa*" (st. 240 godz. / nst. 160 godz.), Blok wybieralny "*Biznes elektroniczny*" (st. 240 godz. / nst. 160 godz.), Blok wybieralny "*Handel z elementami marketingu*" (st. 240 godz. / nst. 160 godz.), Przedmiot do wyboru (st. 90 / nst. 60 godz.), Seminarium dyplomowe (st. 90 godz. / nst. 60 godz.), Praktyka zawodowa (st. 480 godz. / nst. 480 godz.). Ogółem st. 980 godz i 120 ECTS; nst. 680 godz. i 120 ECTS.

W trakcie wizytacji zespół oceniający stwierdził, że treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej bądź gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Ponadto, treści programowe na studiach są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Uczelnia spełnia wymogi prawne na studiach stacjonarnych dotyczące uzyskania przez studentów wymaganej liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Obecnie PUZ w Suwałkach realizuje studia na obu stopniach wyłącznie w formie stacjonarnej.

Uczelnia w raporcie samooceny oraz w trakcie wyjaśnień złożonych w trakcie wizytacji wskazała, że realizacja 1 punktu ECTS wymaga 25-30 godzin nakładu pracy studenta. Po szczegółowej analizie kart przedmiotów stwierdzono, że założenie to jest spełnione.

Jednakże, zespół oceniający w trakcie wizytacji stwierdził, że w przypadku określania nakładu pracy studenta potrzebnego do realizacji 1 punktu ECTS (25-30 godzin) występują nieprawidłowości polegające na tym, iż w niektórych przedmiotach Uczelnia do „godzin kontaktowych” zalicza konsultacje, zaś w innych zajęciach konsultacje w ogóle nie występują i nie znajduje to jakiegokolwiek uzasadnienia w kartach przedmiotu. Taka sytuacja wydaje się szczególnie nieuzasadniona gdy zajęcia są prowadzone w formie wykładu i posiadają przypisane konsultacje, a w przypadku gdy zajęcia są prowadzone w formie ćwiczeń i wymagane jest do zaliczenia zajęć przygotowanie projektu, konsultacje dla studentów nie występują (np. w przypadku zajęć– studia pierwszego stopnia: *Bezpieczeństwo w gospodarce elektronicznej*, ćwiczenia = 15h, wymagane przygotowanie projektu i brak konsultacji; *Business Intelligence*, ćwiczenia = 30h, wymagane przygotowanie projektu i brak konsultacji vs. *Etyka gospodarcza*, wykład = 30h i konsultacje = 5h; *Logika*, wykład = 60h i konsultacje = 5h; *Prawo*, wykład = 30h i konsultacje = 10h).

Zgodnie ze stanowiskiem PKA, Uczelnia może zaliczać konsultacje jako godziny realizowane w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich ze studentami, gdy zostały im przypisane w kartach przedmiotu, m.in. wymiar godzinowy, treści merytoryczne przedmiotu, efekty uczenia się oraz niezbędna literatura podstawowa, a także występuje zaliczenie konsultacji do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych obowiązującego nauczyciela akademickiego. Oznacza to, że PUZ w Suwałkach nie powinna zaliczać konsultacji jako godzin kontaktowych, gdyż nie przypisano im w kartach przedmiotów m.in. treści merytorycznych, efektów uczenia czy niezbędnej literatury podstawowej. Ponadto także konsultacje nie są zaliczane do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, obowiązującego nauczycieli akademickich.

Występowanie tych nieprawidłowości stwierdzono między innymi dla przedmiotów *Analiza ekonomiczna*, *Bankowość* czy *Ekonometria* dla studiów pierwszego stopnia oraz *Badanie rynku z wykorzystaniem technik komputerowych*, *Bankowość elektroniczna* czy *Biznesplan w działalności gospodarczej* dla studiów drugiego stopnia.

W procesie dydaktycznym realizowanym w PUZ w Suwałkach stosowane są tradycyjne dla szkół rodzaje zajęć dydaktycznych, czyli wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaria dyplomowe. Metody te sprzyjają aktywizacji studentów i realizacji zakładanych efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przygotowując absolwentów do pracy zawodowej.

Osiągnięcie efektów uczenia się gwarantuje przewaga ćwiczeń nad wykładami, co jest zasadne dla kształcenia na praktycznym profilu studiów.

Analiza planów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że sekwencja zajęć (grup zajęć) jest prawidłowa i spójna. Ułożenie treści programowych zostało przeprowadzone zgodnie z zasadą „od ogółu do szczegółu”. W pierwszej kolejności studenci nabywają wiedzę ogólną, a następnie wiedzę specjalistyczną. Kolejność realizacji poszczególnych zajęć jest prawidłowa i pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W planie studiów (stacjonarnych i niestacjonarnych) przewidziano zajęcia do wyboru, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. W planie studiów pierwszego stopnia zajęciom do wyboru przypisano 97 punktów ECTS (tj. 54% ogółu punktów ECTS), zaś na studiach drugiego stopnia zajęciom do wyboru przypisano 73 punktów ECTS (tj. 61% ogółu punktów ECTS). Na studiach pierwszego stopnia katalog przedmiotów do wyboru zawierał między innymi przedmioty takie jak: *Marketing usług finansowych*, *Rachunkowość finansowa*, *Zarządzanie sprzedażą i relacjami*

z klientem, Negocjacje w biznesie, Ubezpieczenia, Ryzyko w działalności gospodarczej, Współczesne nurty w ekonomii i finansach, Zrównoważony rozwój i ekonomia obywatelska, Handel elektroniczny, Start-up w e-biznesie, Modele biznesowe, System zarządzania jakością w przedsiębiorstwie, Elektroniczny obieg dokumentów. Natomiast na studiach drugiego stopnia przedmioty do wyboru realizowane w cyklu kształcenia to m.in.: *Biznesplan w działalności gospodarczej, Zarządzanie ryzykiem, Merchandising, Źródła finansowania przedsiębiorstw, Zarządzanie jakością, Strategie marketingowe, Zarządzanie projektami unijnymi, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, Badanie rynku z wykorzystaniem technik komputerowych, Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR), Cyberbezpieczeństwo w biznesie, Modele biznesowe, Bankowość elektroniczna.*

W trakcie analizy wykazu przedmiotów stwierdzono, że niektóre przedmioty, które Uczelnia zaliczyła do przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne, nie posiadają aspektu kształtującego umiejętności praktyczne, co wynika z analizy kart tych przedmiotów.

Do przedmiotów tych zaliczyć można na studiach pierwszego stopnia: *Bankowość, Podstawy marketingu i Finanse publiczne*, natomiast na studiach drugiego stopnia do przedmiotów tych zalicza się *System podatkowy*.

Jednakże, nawet po odliczeniu przedmiotów co do których istnieją zastrzeżenia czy kształtują one umiejętności praktyczne, Uczelnia w pełni spełnia wymogi prawne o których mowa w §3 ust. 5 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2787). Po odliczeniu zakwestionowanych przez zespół oceniający PKA przedmiotów, na studiach I stopnia przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne to 98 punktów ECTS (tj. 54% ogółu punktów), a na studiach II stopnia 67 punktów ECTS (tj. 56% ogółu).

W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia ujęte zostały zajęcia z języka obcego do wyboru w wymiarze 150 godzin (15 ECTS), zaś na studiach niestacjonarnych w wymiarze 100 godzin (15 ECTS). Natomiast na studiach drugiego stopnia stacjonarnych zaplanowano do realizacji zajęcia z języka obcego specjalistycznego (do wyboru: angielski, rosyjski) w wymiarze 120 godzin (12 ECTS), zaś na studiach niestacjonarnych w wymiarze 80 godzin (12 ECTS). Ponadto, studenci na studiach pierwszego stopnia mają również możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku angielskim tj. *Microeconomics* oraz *Macroeconomics*.

Uczelnia nie oferuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 5 punktów ECTS i tym samym nie spełnia wymogów formalnych w tym zakresie.

Na wizytowanym kierunku studiów prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na wniosek zespołu oceniającego PKA, Uczelnia wskazała, które zajęcia dydaktyczne są prowadzone w roku akademickim 2023/2024 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Po analizie informacji przedstawionych przez Uczelnię stwierdzono, że część przedmiotów realizowanych w formie zdalnej to przedmioty, które Uczelnia w raporcie samooceny oraz w złożonych w trakcie wizytacji wyjaśnieniach zaliczyła do grupy przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne. Jednocześnie stwierdzono, że przedmioty te prowadzone są jedynie w części w formie zdalnej z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania. Tym samym spełnione są zapisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku prowadzone są w formie zdalnej w wymiarze spełniającym kryteria przedmiotowego rozporządzenia.

W procesie dydaktycznym realizowanym w PUZ w Suwałkach stosowane są tradycyjne dla szkół wyższych rodzaje zajęć dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, lektoraty, seminaria dyplomowe). Oferowane formy kształcenia sprzyjają aktywizacji studentów i realizacji zakładanych efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przygotowując absolwentów do pracy zawodowej.

Osiągnięcie tych efektów gwarantuje przewaga ćwiczeń nad wykładami. Na wizytowanym kierunku studiów wykłady stanowią średnio około 40% (na studiach pierwszego stopnia) i 20-30% (na studiach drugiego stopnia) ogólnej liczby godzin. Wykłady mają za zadanie zapoznanie studenta z wiedzą z zakresu poszczególnych przedmiotów, natomiast ćwiczenia pokazują zastosowanie tej wiedzy w praktyce. Blisko 60% (na studiach pierwszego stopnia) i 70-80% (na studiach drugiego stopnia) zajęć dydaktycznych prowadzonych jest w różnych formach praktycznych.

Liczebność grup ćwiczeniowych i lektoratów jest niewielka, co uwarunkowane jest niewielką ogólną liczbą studentów na poszczególnych rocznikach studiów stacjonarnych. Grupy seminaryjne liczą na studiach stacjonarnych minimalnie 6 osób. Liczebność grup studenckich regulowana jest zarządzeniem nr 88/2022 Rektora PUZ w Suwałkach. Wskazany zestaw form zajęć i ich udział w ogólnej liczbie godzin zajęć pozwala na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Metody kształcenia nastawione są zarówno na aktywizowanie studentów w czasie zajęć dydaktycznych, jak i samodzielne uczenie się.

Wykłady mają głównie charakter wykładów informacyjnych (konwencjonalnych), problemowych z wykorzystaniem technik multimedialnych. Na pozostałych formach zajęć stosuje się między innymi rozwiązywanie zadań podczas zajęć i w domu, rozwiązywanie i przedstawianie na zajęciach studiów przypadków, dyskusje, wykorzystanie dostępnych aplikacji, wygłaszanie przez studentów prezentacji z wykorzystaniem narzędzi IT, przygotowywanie prac zaliczeniowych. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Ponadto, zapewniają one przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla wizytowanego kierunku. Przedstawione przez Uczelnię prace etapowe pozwalają stwierdzić, że metody kształcenia są odpowiednie.

Przekazywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności realizowane jest z wykorzystaniem odpowiednich środków i narzędzi dydaktycznych takich jak projektory multimedialne i sprzęt komputerowy wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem. Ponadto studenci korzystają z pracowni VR, w której mogą być realizowane scenariusze zdarzeń o charakterze ekonomicznym. Proces dydaktyczny wspomagany jest komputerowo.

Metody kształcenia stosowane w zakresie języka obcego zawierają się w następującym katalogu: konwersacje, symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne), pisanie krótkich tekstów (maile, listy), prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień. Na studiach drugiego stopnia prowadzone są zajęcia z zakresu języka obcego specjalistycznego. Metody kształcenia nastawione są na osiągnięcie kompetencji językowych na określonym poziomie. Na studiach pierwszego stopnia pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2, zaś na studiach drugiego stopnia na poziomie B2+.

Kształcenie na wizytowanym kierunku studiów stwarza możliwości dostosowania procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Studenci zgodnie z zapisami regulaminu studiów mogą wnioskować o: indywidualny program studiów (IPS) zwanym indywidualnym tokiem studiów (ITS); program kształcenia mający na celu rozszerzenie zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności; łączenie dwu lub więcej specjalności lub specjalizacji; zmianę planu studiów w związku z ich odbywaniem w innej uczelni lub w związku z przyjęciem na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, a także z innych dydaktycznie uzasadnionych przyczyn; indywidualną organizację studiów (IOS).

Ponadto, student może studiować przedmioty ponadprogramowe, poszerzające wiedzę i pogłębiające jego zainteresowania. Ułatwienia dotyczące udziału studentów z niepełnosprawnościami w procesie dydaktycznym zawarte są w regulaminie studiów. Mogą oni ubiegać się m.in. o: zmianę formy egzaminów, zaliczeń, kolokwii oraz czasu ich trwania, dostosowaną do ich potrzeb i możliwości; uczestnictwo w zajęciach asystenta osoby niepełnosprawnej; korzystanie z usług tłumacza migowego; dostosowanie materiałów dydaktycznych do ich potrzeb i możliwości; możliwość – za zgodą prowadzącego zajęcia – alternatywnego notowania treści zajęć np. poprzez robienie zdjęć; organizację zajęć z wychowania fizycznego odpowiednio dostosowanych do ich możliwości.

Na wizytowanym kierunku realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie, które stanowią integralną część programu studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Zgodnie z sylabusem przedmiotu, studenckie praktyki zawodowe na studiach pierwszego stopnia są realizowane w semestrach 2, 3, 4 i 5. Liczba punktów ECTS przypisanych praktykom jest zbyt niska i tym samym nie jest zgodna z wymaganiami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742). Realizacja praktyki zawodowej na studiach pierwszego stopnia pozwala na osiągnięcie 2 efektów uczenia się w zakresie wiedzy (odnoszących się do 5 efektów kierunkowych), 6 efektów uczenia się w zakresie umiejętności (odnoszących się do 7 efektów kierunkowych) oraz do 2 efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych (odnoszących się do 2 efektów kierunkowych). Analiza stanu faktycznego potwierdziła, że brak jest gradacji efektów uczenia się pomiędzy poszczególnymi semestrami realizacji praktyki zawodowej na studiach pierwszego stopnia. Studenci studiów pierwszego stopnia odbywają praktykę w podmiotach gospodarczych i organizacjach różnego typu, w tym m.in.: przedsiębiorstwach, bankach, organizacjach administracji lokalnej, samorządowej i państwowej, w placówkach sektora handlowego, agencjach i organizacjach stanowiących instytucjonalne otoczenie działalności gospodarczej, jednostkach szkoleniowych, konsultingowych, reklamowych, biurach rachunkowych, biurach doradztwa podatkowego oraz w innych podmiotach w sytuacji, kiedy praktyki zawodowe będą tematycznie związane z kierunkiem studiów.

Realizacja praktyki zawodowej na studiach drugiego stopnia pozwala na osiągnięcie 2 efektów uczenia się w zakresie wiedzy (odnoszących się do 3 efektów kierunkowych), 5 efektów uczenia się w zakresie umiejętności (odnoszących się do 9 efektów kierunkowych) oraz do 2 efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych (odnoszących się do 4 efektów kierunkowych). Analiza stanu faktycznego wskazuje, że brak jest gradacji efektów uczenia się pomiędzy poszczególnymi semestrami realizacji praktyki zawodowej na studiach drugiego stopnia. Studenci studiów drugiego stopnia odbywają praktykę w przedsiębiorstwach, bankach i innych instytucjach - warunkiem jest

funkcjonowanie w tych podmiotach komórki organizacyjnej związanej z kierunkiem i specjalnością studiów.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że z sylabusów praktyk zawodowych na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia nie wynika, ile dokładnie godzin i punktów ECTS student zdobędzie za zaliczenie praktyki zawodowej po każdym semestrze.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przebiega w kilku etapach. Na pierwszym etapie zakładowy opiekun praktyk ocenia poziom kwalifikacji zawodowych osiągniętych przez studenta w trakcie odbywania praktyk zawodowych w zakładzie pracy w czterostopniowej skali (wysoki, średni, niski, brak kwalifikacji zawodowych). Ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się przypisane praktykom zawodowym. Następnie, na drugim etapie weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się przypisanych praktykom zawodowym, uczelniany opiekun praktyk przekłada ocenę poziomu kwalifikacji zawodowych wystawioną przez zakładowego opiekuna praktyk na akademicką skalę ocen (poziom kwalifikacji zawodowych oceniony jako: wysoki odpowiada ocenie bardzo dobrej, średni ocenie dobrej, niski ocenie dostatecznej, a brak kwalifikacji zawodowych ocenie niedostatecznej). Końcowa ocena praktyk zawodowych odbytych przez studenta w zakładzie pracy wystawiona przez uczelnianego opiekuna praktyk stanowi średnią ocen uzyskanych w wyniku oceny poziomu kwalifikacji zawodowych wystawionych przez opiekuna zakładowego. Oprócz dedykowanego arkusza weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, studenci są zobligowani do przedstawienia dziennika praktyk z uwzględnieniem działań jakie podejmowali każdego dnia odbywania praktyk.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że opiekun praktyk jest przełożonym studentów odbywających praktykę, odpowiada za realizację celu i programu praktyki, a w szczególności m.in. za opracowanie szczegółowego programu praktyki wraz z zakładanymi efektami uczenia się w porozumieniu z kierownikiem zakładu pracy i dziekanem wydziału; opracowanie sylabusu praktyki z założonymi efektami uczenia się; akceptację wybranego przez studenta zakładu pracy jako miejsca praktyki, po uprzednim sprawdzeniu jego istnienia i funkcjonowania czy prowadzenie wykazu studentów odbywających praktykę zawodową. Co więcej, w Uczelni funkcjonuje także uczelniany koordynator praktyk zawodowych, który odpowiada za koordynację i nadzór nad organizacją praktyk zawodowych na Uczelni w tym m.in. za wnioskowanie do Rektora o powołanie na dany rok akademicki opiekunów praktyk zawodowych; opracowywanie, na podstawie informacji uzyskanych od opiekunów praktyk zawodowych, zbiorczego harmonogramu praktyk odbywanych przez studentów Uczelni w danym roku akademickim czy nadzór nad właściwym wykonywaniem obowiązków przez opiekunów praktyk zawodowych na danych kierunkach studiów.

Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę na mocy porozumienia powołuje także zakładowego opiekuna praktyki, który sprawuje opiekę nad studentem w czasie odbywania praktyki. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że powinna być to osoba z wieloletnim stażem zawodowym i doświadczeniem, rozwiniętymi kompetencjami społecznymi. Co więcej, musi być w stanie w prawidłowy sposób ocenić poziom kwalifikacji zawodowych studenta uzyskanych podczas praktyk zawodowych. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że opiekunowie praktyk jak i uczelniany koordynator ds. praktyk i posiadają odpowiednie kwalifikacje i kompetencje do pełnienia tych funkcji.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że weryfikacja miejsca odbywania praktyk samodzielnie wskazanego przez studenta polega na ocenie zgodności przewidywanej praktyki z profilem kształcenia na danym kierunku studiów oraz realizacji zakładanych efektów uczenia się przypisanych praktykom

w danym miejscu. Oceny zgodnie z regulaminem praktyk dokonuje uczelniany opiekun praktyk. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do zgodności przewidywanej praktyki z profilem kształcenia, odmawia się podpisania zgody na jej odbycie.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w okresie pandemii koronawirusa, praktyki zawodowe w większości przypadków przesuwane były na okres letni, kiedy to obostrzenia związane z COVID-19 były ograniczone. Weryfikacja efektów uczenia się przebiegała w tym czasie zgodnie z przyjętymi w Uczelni zasadami.

Na wizytowanym kierunku realizowane są hospitacje praktyk przez uczelnianych opiekunów praktyk, co wynika z porozumienia pomiędzy uczelnią a zakładem pracy. Arkusz hospitacji przygotowany jest przez uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych i stanowi jednocześnie sprawozdanie z hospitacji, które zawiera informacje na temat hospitowanej praktyki oraz ocenę uczelnianego opiekuna praktyk.

Uczelnia oferuje studentom listę miejsc, w których mogą odbyć praktyki w przypadku, gdyby nie udało się samodzielnie znaleźć miejsca ich odbywania przez studenta. Lista miejsc, gdzie można odbyć praktykę zawodową dostępna jest w dziekanacie (38 pozycji), na bieżąco też opiekunowie praktyk informowani są o możliwości odbycia praktyk w nowej placówce. Za aktualizację listy odpowiada koordynator praktyk zawodowych. Lista aktualizowana jest na bieżąco, w momencie, kiedy Uczelnia podpisze porozumienie z daną placówką lub placówka zgłosi chęć współpracy w ramach praktyk zawodowych.

Na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Praktyki” dostępne są informacje dotyczące praktyk studenckich. Studenci mogą tam znaleźć kontakt do uczelnianego koordynatora praktyk oraz opiekunów praktyk zawodowych. Co więcej, są tam umieszczone niezbędne dokumenty (regulamin studenckich praktyk zawodowych, podanie do dziekana – prośba o zaliczenie wykonywanej pracy jako studenckiej praktyki zawodowej, dziennik i sprawozdanie z praktyki, arkusz oceny kwalifikacji zawodowych studenta). Praktyki zawodowe jako jeden z podstawowych przedmiotów programu studiów są po każdym semestrze oceniane w ramach ankietyzacji studentów odbywającej się podczas badania jakości kształcenia na wydziale. Dodatkowo w dokumentacji z realizacji studenckiej praktyki zawodowej – sprawozdanie studenta, studenci mają możliwość zgłaszania uwag i spostrzeżeń odnośnie zrealizowanej praktyki. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że studenci nie zgłaszali uwag w zakresie realizacji praktyk zawodowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są dostosowane do koncepcji kształcenia, sylwetki absolwenta oraz są zgodne z efektami uczenia się w dyscyplinach, do których został przypisany wizytowany kierunek studiów. Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są realizowane na podstawie programów zatwierdzonych uchwałami Senatu PUZ w Suwałkach; są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Harmonogram realizacji programu studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, przypisanych do zajęć pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne

są poprawne oraz zróżnicowane i dostosowane do charakteru zajęć. Udział zajęć do wyboru w programie spełnia wymogi formalne. Program studiów stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego, a stosowane metody nauczania pozwalają na uzyskanie kompetencji w tym zakresie, odpowiadających poziomowi studiów. Sekwencja zajęć jest prawidłowa i spójna oraz pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyki zawodowej, liczba godzin, a także umiejscowienie w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów określonych efektów uczenia się. Zaproponowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk zawodowych, a także sposób ich dokumentowania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Praktyki w czasie pandemii koronawirusa były realizowane tradycyjnie, a weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się opierała się o jasne i znane kryteria jakościowe. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych, a w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki przez studenta odbywa się to zgodnie z przyjętymi zasadami na Uczelni. Program praktyk i efekty uczenia się podlegają ocenie dokonywanej z udziałem studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji

Stwierdzono następujące nieprawidłowości będącą podstawą obniżenia oceny:

1. W przypadku wielu przedmiotów występują nieprawidłowości polegające na wliczaniu konsultacji do godzin realizowanych z bezpośrednim kontaktem nauczycieli akademickich ze studentami. Konsultacjom nie zostały przypisane w kartach przedmiotów treści merytoryczne przedmiotu, efekty uczenia się oraz niezbędna literatura podstawowa. Dodatkowo konsultacje nie są zaliczane do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, obowiązującego nauczyciela akademickiego.
2. Niektóre zajęcia, które Uczelnia zaliczyła do przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne, nie posiadają aspektu kształtującego umiejętności praktyczne.
3. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia, Uczelnia nie oferuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 5 punktów ECTS.
4. Praktykom zawodowym przypisana została liczba punktów ECTS niezgodna z wymaganiami formalnymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie dotyczy

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Podzielenie praktyk zawodowych na etapy po każdym roku studiów, aby student miał pewność, ile godzin praktyk musi zrealizować w danym roku akademickim i ile punktów ECTS otrzyma za zaliczenie każdego etapu praktyk.
2. Uwzględnienie gradacji efektów uczenia się przypisanych praktykom po ich podzieleniu na etapy wynikające z punktu wyżej.
3. Opracowanie regulaminu hospitacji praktyk zawodowych.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Ujednolicenie podejścia związanego z wliczaniem konsultacji do godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz przypisanie im w kartach przedmiotów: treści merytorycznych przedmiotu, efektów uczenia się, niezbędnej literatury, odpowiedniej liczby godzin nakładu pracy studenta oraz liczby punktów ECTS.
2. Dokonanie przeglądu i aktualizacji listy przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia.
3. Wprowadzenie w programie studiów I i II stopnia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 5 punktów ECTS.
4. Przypisanie praktykom zawodowym odpowiedniej liczby punktów ECTS.
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji do PUZ w Suwałkach określone są corocznie w uchwałach Senatu Uczelni. Przyjęcia na dany kierunek, poziom, formę studiów odbywają się w ramach liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych na dany rok akademicki ustalonej przez rektora. Przyjęcie na studia przez rekrutację następuje w drodze wpisu na listę studentów dokonanej przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną.

Postępowanie rekrutacyjne na studia pierwszego stopnia ma charakter konkursowy. Podstawą przyjęcia na studia są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi za przedmioty, z których kandydat zdawał egzamin maturalny lub egzamin dojrzałości. Natomiast o przyjęcie na studia drugiego stopnia mogą się ubiegać kandydaci, którzy ukończyli co najmniej studia pierwszego stopnia i uzyskali tytuł zawodowy licencjata, inżyniera albo magistra i posiadają dyplom ich ukończenia. Pozycję kandydata na liście osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia stanowi liczba punktów rekrutacyjnych uzyskanych na podstawie ostatecznego wyniku studiów pierwszego stopnia (ocena na dyplomie). Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia powinien w trakcie trwania studiów pierwszego stopnia mieć zrealizowane następujące przedmioty: mikroekonomia

(minimalna ilość godzin – 60); makroekonomia (minimalna ilość godzin – 60); rachunkowość (minimalna ilość godzin – 30). W przypadku, gdy kandydat nie spełnia kryterium związanego z realizacją tych przedmiotów, zobowiązany jest do uczęszczania na zajęcia uzupełniające efekty kształcenia niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia. W trakcie wizytacji Uczelnia przedstawiła dowody potwierdzające realizację niezbędnych zajęć wyrównawczych. Uchwały rekrutacyjne podane są do publicznej wiadomości.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Warunki rekrutacji na studia są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Procedury rekrutacyjne nie uwzględniają szczegółowych informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

W PUZ w Suwałkach została utworzona sformalizowana procedura potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem edukacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Kwestie te regulowane są przez regulamin potwierdzania efektów uczenia się (uchwała nr 9/2022 Senatu PUZ w Suwałkach z dnia 20.05.2022 r.). Przepisy regulaminu stosuje się do studentów odbywających studia w PUZ w Suwałkach oraz do osób ubiegających się o przyjęcie na studia w Uczelni. Weryfikację efektów uczenia się przeprowadzają komisje ds. potwierdzania efektów uczenia się powoływane przez rektora. Decyzję w sprawie potwierdzania efektów uczenia się podejmuje dziekan Wydziału z upoważnienia rektora na wniosek Komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się. Po analizie uregulowań prawnych obowiązujących w Uczelni nie stwierdzono występowania nieprawidłowości w tym zakresie.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej uregulowane są poprzez zapisy regulaminu studiów. Obowiązujące w Uczelni warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania w PUZ w Suwałkach regulują: regulamin studiów, zarządzenie nr 17/2022 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 21 lutego 2022 roku w sprawie wprowadzenia zasad postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej oraz przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach; zarządzenie nr 3/2024 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 9 stycznia 2024 roku zmieniające Zarządzenie nr 17/2022 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 21 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej oraz przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. Uczelnia nie posiada formalnego dokumentu określającego wymogi merytoryczne dla prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Brak takiego dokumentu uniemożliwia m.in. rozróżnienie wymagań stawianych dla prac na studiach, wyakcentowanie praktycznego aspektu prac dyplomowych

przygotowywanych na studiach o profilu praktycznym, określenie odpowiednich proporcji pomiędzy pracą twórczą i odtwórczą autora pracy dyplomowej czy wreszcie konieczność wykorzystywania w pracy dyplomowej literatury obcojęzycznej.

Prace dyplomowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są poddawane sprawdzeniu pod względem antyplagiatowym. Student po akceptacji pracy dyplomowej przez promotora ma obowiązek wprowadzenia jej do systemu JSA (Jednolitego Systemu Antyplagiatowego) i ASAP (Akademickiego Systemu Archiwizacji Prac). Recenzenta pracy dyplomowej wyznacza dziekan wydziału. Recenzentem może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Termin egzaminu dyplomowego ustala dziekan wydziału. Dziekan powołuje także komisję dla przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. W przypadku uzyskania od promotora lub recenzenta informacji, że praca dyplomowa narusza przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, dziekan wydziału nie dopuszcza studenta do obrony tej pracy, a w przypadku otrzymania tej wiadomości w trakcie trwania egzaminu - przerywa egzamin i składa pisemne zawiadomienie do rektora w przedmiotowej sprawie. W trakcie egzaminu dyplomowego student prezentuje pracę dyplomową i odpowiada na pytania sprawdzające jego wiedzę, a także dotyczące treści pracy. Wykaz zagadnień egzaminacyjnych zatwierdza Rada Wydziału. Zostają one podane do wiadomości studentów nie później niż na jeden semestr przed zakończeniem studiów.

Zasady i procedury dyplomowania generalnie są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

W PUZ w Suwałkach realizacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów prowadzona jest przez cały proces kształcenia, na różnych jego etapach tj.: poprzez zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów przewidzianych w planie studiów); poprzez weryfikację efektów uczenia się uzyskiwanych w trakcie praktyk; weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się przez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego.

Szczegółowo kwestie związane z realizacją efektów uczenia się określone zostały w poszczególnych kartach przedmiotów. Sylabus precyzuje sposoby kontroli realizowanych przez studentów efektów uczenia się kładąc nacisk na zgodność wybranej metody weryfikacji do przekazywanych treści merytorycznych. Głównymi metodami weryfikacji są: egzamin (w formie pisemnej lub ustnej), kolokwium (w formie pisemnej), test, projekt, referat, prezentacja, case study, praca studentów w grupach, uczestnictwo w dyskusji na wykładzie, aktywność na ćwiczeniach, seminariach, lektoratach, grupowe rozwiązywanie problemów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie języka obcego następuje na podstawie zaliczenia lektoratów (ćwiczeń: aktywności na zajęciach: 20% oceny; zaliczenia kolokwiów i prac pisemnych: 50% oceny; pracy semestralnej/ projektu/ prezentacji) na poziomie B2 na 1-5 semestrze dla studiów I stopnia oraz na podstawie zaliczenia lektoratu (ćwiczeń) z języka specjalistycznego na poziomie B2+ (na podstawie oceny aktywności na zajęciach, zaliczenia kolokwiów oraz testów cząstkowych, prac pisemnych lub prezentacji) realizowanych w 1-4 semestrze studiów II stopnia.

W PUZ w Suwałkach studenci otrzymują informacje zgodne z sylabusami danych przedmiotów i bezpośrednio związane z treścią, formą i sposobami osiągania i weryfikacji efektów uczenia się.

Oprócz treści przedmiotów, przedstawiony zostaje sposób oraz warunki zaliczenia czy egzaminu. Przedstawienie tych informacji jest jedną z podstaw oceny wykładowcy przez studentów. W trakcie trwania roku akademickiego oraz w trakcie sesji studenci na bieżąco są informowani przez wykładowców o swoich wynikach z prac etapowych, a tym samym uzyskują informację zwrotną o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do danych przedmiotów (zazwyczaj poprzez pocztę elektroniczną bądź oprogramowanie komputerowe). Ponadto wybrane prace etapowe (takie jak kolokwia czy prezentacje, które weryfikują poszczególne efekty uczenia się) są omawiane bezpośrednio ze studentami na zajęciach. Studenci mogą również korzystać z konsultacji prowadzonych przez wykładowców w celu uzyskania dodatkowych informacji i rozwiania wątpliwości. Ostateczną formą uzyskania informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu jest ocena wystawiona w Wirtualnej Uczelni. Sposoby weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, wykorzystywane są również podczas egzaminu dyplomowego i obejmują: oceny (recenzje) pracy dyplomowej dokonane przez promotora oraz recenzenta, prezentację pracy dyplomowej przez studenta, odpowiedzi studenta na pytania egzaminacyjne w celu sprawdzenia jego wiedzy.

W Uczelni zostały również sformułowane zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

W Uczelni ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Ponadto zasady te zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, a także określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się w PUZ w Suwałkach określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. W trakcie wizytacji stwierdzono, że w przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość metody weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów nie zostały dostosowane do formy zajęć. W kartach przedmiotów w przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem narzędzi kształcenia na odległość wskazane są metody weryfikacji efektów uczenia się takie same, jak w przypadku prowadzenia tych zajęć w formie stacjonarnej (np. przedmioty: *Mikroekonomia* – wykład, egzamin w formie pisemnej; *Bankowość* – wykład, egzamin pisemny; *Podstawy marketingu*, wykład, zaliczenie pisemne). W związku z tym w Uczelni niezbędne jest dostosowanie zapisów w kartach przedmiotów (i innych dokumentach wewnętrznych Uczelni) do zdalnej formy prowadzenia zajęć dydaktycznych m.in. w zakresie dostosowania metod weryfikacji efektów uczenia się w przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wprawdzie w trakcie wizytacji Uczelnia wskazywała, że pierwsze i ostatnie zajęcia z przedmiotów prowadzonych w formie on-line, zazwyczaj przeprowadzane są stacjonarnie, jednak nie zwalnia to Uczelni z konieczności wprowadzenia odpowiednich zapisów w kartach przedmiotów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Ponadto, metody te umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie adekwatnym do pierwszego i drugiego stopnia studiów.

PUZ w Suwałkach monitoruje losy absolwentów na rynku pracy wykorzystując w tym celu Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) (zarządzenie Nr 11/2022 Rektora PUZ w Suwałkach).

Tematy prac dyplomowych w latach 2022-2024 (17 prac licencjackich i 74 prace magisterskie) są osadzone w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana wydziału w składzie: przewodniczący komisji, którym jest dziekan wydziału lub jego zastępca lub powołany przez dziekana nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł doktora; kierujący pracą (promotor) – członek; recenzent pracy - członek. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. W trakcie egzaminu dyplomowego, student powinien wykazać się wiedzą z zakresu studiowanego kierunku oraz wiedzą z zakresu przedmiotów objętych planem studiów, oraz problematyki związanej z pracą dyplomową.

Rekapitulując przedstawione wcześniej informacje, można przyjąć, że efekty uczenia się osiągane przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych oraz prac dyplomowych, chociaż w przypadku prac dyplomowych występują pewne niedoskonałości, które w przyszłości powinny zostać wyeliminowane. Ponadto forma, tematyka i metodyka pracy etapowych oraz prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań w zasadzie są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin.

Studenci wizytowanego kierunku są autorami artykułów naukowych w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku ekonomia (cztery rozdziały w monografii wydanej w roku 2024).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przyjęte zasady rekrutacji na studia na kierunku ekonomia są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Procedury rekrutacyjne nie uwzględniają jednak szczegółowych informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Procedura rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem edukacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym

efektom uczenia się określonym w programie studiów, została poprawnie sformułowana. Obowiązujące w Uczelni warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Obowiązujące w Uczelni zasady i procedury dyplomowania są trafne i specyficzne oraz zapewniają potwierdzanie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Należy przyjąć, że w PUZ w Suwałkach poprawne są zasady monitorowania i oceny postępów studentów w osiąganiu przewidzianych w programie studiów efektów uczenia się. W trakcie wizytacji kierunku stwierdzono, że w przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie zostały dostosowane do formy zajęć metody weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów. Studenci są autorami/współautorami publikacji naukowych w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości będące podstawą obniżenia oceny:

1. Procedury rekrutacyjne nie uwzględniają szczegółowych informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.
2. Uczelnia nie posiada formalnego dokumentu określającego wymogi merytoryczne dla prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Brak takiego dokumentu uniemożliwia m.in. rozróżnienie wymagań stawianych dla prac na studiach pierwszego i drugiego stopnia, wyakcentowanie praktycznego aspektu prac dyplomowych przygotowywanych na studiach o profilu praktycznym, określenie odpowiednich proporcji pomiędzy pracą twórczą i odtwórczą autora pracy dyplomowej, czy wreszcie konieczności wykorzystywania w pracy dyplomowej literatury obcojęzycznej.
3. W przypadku zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w kartach przedmiotów metody weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów nie zostały dostosowane do kształcenia w formie zdalnej (np. przedmioty: studia I stopnia: Bankowość, Podstawy marketingu, Finanse publiczne).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. W większym stopniu uwzględniać aspekt praktyczny w pracach etapowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, co jest wymogiem w procesie kształcenia na studiach o profilu praktycznym.
2. W większym stopniu uwzględniać aspekt praktyczny w pracach dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, co jest wymogiem prac dyplomowych na profilu praktycznym, a także zwracać szczególną uwagę na aktualność literatury (i jej naukowy charakter) wykorzystywanej przez studentów dla potrzeb przygotowania prac dyplomowych. Ponadto

należy rozszerzyć opis metodologii badań prowadzonych dla potrzeb prac dyplomowych oraz stosować w pracach pogłębioną analizę zebranego przez studentów materiału empirycznego.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Wprowadzenie do procedury rekrutacyjnej szczegółowych informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.
2. Wprowadzenie rozbudowanego regulaminu dyplomowania, w którym zostaną zawarte m.in. wymagania stawiane pracom na studiach pierwszego i drugiego stopnia; konieczność wyakcentowanie praktycznego aspektu prac dyplomowych przygotowywanych na studiach o profilu praktycznym; określenie odpowiednich proporcji pomiędzy pracą twórczą i odtwórczą autora pracy dyplomowej; oraz konieczność wykorzystywania w pracy dyplomowej literatury obcojęzycznej.
3. Zaleca się dostosowanie zapisów w kartach przedmiotów (i innych dokumentach wewnętrznych Uczelni) do zdalnej formy prowadzenia zajęć dydaktycznych m.in. w zakresie dostosowania metod weryfikacji efektów uczenia się w przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W skład kadry realizującej proces kształcenia na pierwszym i drugim stopniu studiów na ocenianym kierunku w roku akademickim 2024/2025 wchodzi 23 nauczycieli. Kadra posiadająca stopień naukowy doktora (18 osób) oraz doktora habilitowanego (1 osoba) posiada przynależność do dyscyplin: ekonomia i finanse (16 osób), pedagogika (1 osoba), rolnictwo i ogrodnictwo (1 osoba), nauki prawne (1 osoba). Pozostałe osoby prowadzące zajęcia posiadają tytuł magistra ekonomii (3 osoby) oraz pedagogiki (1 osoba). Wśród kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, nikt nie przyporządkował swojego dorobku do nauk o zarządzaniu i jakości.

Większość nauczycieli akademickich wykazało aktualne i udokumentowane doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej, które umożliwiają prawidłową realizację powierzonych im zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych, a także dorobek naukowy (tj. publikacyjny, projektowy, konferencyjny) w zakresie reprezentowanych dyscyplin.

W przypadku 2 nauczycieli akademickich prowadzących trzy przedmioty (logika, prawo gospodarcze, zarządzanie marketingowe) nie stwierdzono wymaganych kwalifikacji. Szczegółowe informacje znajdują się w załączniku nr 4. Część kadry dydaktycznej wykazało doświadczenia praktyczne zdobyte w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Wśród kadry są wykładowcy mający doświadczenie zawodowe w sektorze publicznym (praca m.in. w Urzędzie Skarbowym w Suwałkach,

w Urzędzie Skarbowym w Augustowie, Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A., Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Kuratorium Oświaty).

Część pracowników wykazała się działalnością ekspercką prowadzoną na rzecz środowiska społeczno-gospodarczego poprzez zajmowanie się: badaniem sprawozdań finansowych jednostek różnych sektorów gospodarki narodowej (handel, produkcja, usługi, ubezpieczenia, jednostki samorządowe, itp.); wydawaniem opinii o sprawozdaniach finansowych, weryfikacją ksiąg rachunkowych w celu potwierdzenia ich poprawności z obowiązującymi przepisami prawa; wykonywaniem usług atestacji dotyczącej sprawozdań finansowych, ksiąg rachunkowych; przeprowadzaniem audytów projektów współfinansowanych ze środków UE wraz z wydawaniem opinii; badaniem planów przekształcania podmiotów w celu wydania opinii w zakresie ich poprawności na zlecenie Krajowego Rejestru Sądowego; sporządzaniem oraz oceną sprawozdań finansowych Komitetów Wyborczych; prowadzeniem szkoleń na zlecenie stowarzyszenia księgowych w Polsce.

Duża część kadry posiada doświadczenie zawodowe na stanowiskach związanych z zarządzaniem/prowadzeniem własnej działalności gospodarczej oraz zarządzaniem kapitałem społecznym, np. członek Rady Nadzorczej Przedsiębiorstwa, właściciel gospodarstwa warzywniczego, właściciel stadniny koni, główny księgowy, przewodniczący rady nadzorczej spółki Skarbu Państwa, specjalista ds. analiz ekonomicznych w spółce z o.o.

Kadra prowadzącą zajęcia na ocenianym kierunku posiada kwalifikacje uprawniające do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych (świadczenie kwalifikacyjne wydane przez Ministerstwo Finansów), uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa, certyfikaty specjalistów ds. rachunkowości, ds. kadr oraz uprawnienia egzaminatorów w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (zakres: EKA.04 – prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej oraz EKA.05 – prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych).

Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku ekonomia wykazali doświadczenie zawodowe w ramach współpracy z Polsko-Litewską Izbą Gospodarczą Rynków Wschodnich, współpracą z Krajową Izbą Gospodarczą, z Podlaskim Klubem Biznesu, Izbą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku, Agencją Rozwoju Regionalnego oraz Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć w bieżącym cyklu kształcenia.

Wszyscy nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia wykazali kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację powierzonych im zajęć.

Obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich mieszczą się w przewidzianych w ustawie limitach i kształtują się na poziomie od 10 do 195 godzin. Przydział zajęć obejmuje na ogół 1-2 bądź 3 różne zajęcia, maksymalnie 5, często jednak zbliżone tematycznie (np. statystyka matematyczna, statystyka opisowa, ekonometria, wnioskowanie statystyczne).

Zdecydowana większość kadry prowadzącej zajęcia na wizytowanym kierunku jest zatrudniona w Uczelni na podstawowym miejscu pracy – dotyczy to 21 nauczycieli akademickich (19 nauczycieli w wymiarze pełnego etatu, zaś 2 nauczycieli na ½ etatu), dwóch nauczycieli zatrudnionych jest w ramach umowy cywilno-prawnej. Pracownikom spoza Uczelni powierzono jedynie 40 godzin zajęć na drugim stopniu kształcenia. Tak więc nauczyciele akademicki zatrudnieni w podstawowym miejscu

pracy w Uczelni realizują 100% godzin dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia oraz 96% godzin dydaktycznych na studiach drugiego stopnia.

Polityka kadrowa Uczelni w zakresie doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych opiera się o następujące zasady: prowadzenie wykładów przez nauczycieli posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, sporadycznie za zgodą Rady Wydziału przez osoby z tytułem magistra, będącymi ekspertem z zakresu prowadzonego przedmiotu; zgodność dorobku naukowego i/lub zawodowego nauczyciela z efektami uczenia się i treścią merytoryczną przyporządkowanymi do zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu; opieranie się na nauczycielach akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy; zatrudnianie wypróbowanych i kompetentnych nauczycieli w ramach umów cywilno-prawnych. Obsadę zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku zarządzają władze dziekańskie. Rekrutacja nowych osób w ramach umów cywilno-prawnych odbywa się na podstawie posiadanego wykształcenia, doświadczenia zawodowego z danego obszaru oraz doświadczenia w pracy w Uczelni w zakresie danych przedmiotów. Niejednokrotnie odbywają się także konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi. W przypadku planowanego zatrudnienia osoby w formie umowy o pracę przeprowadzane jest postępowanie konkursowe. Rektor powołuje komisję konkursową do przeprowadzenia postępowania konkursowego, w skład której wchodzi: prorektor ds. studenckich i dydaktyki, dziekan wydziału lub kierownik jednostki ogólnouczelnianej, osoba mająca być bezpośrednim przełożonym zatrudnianego pracownika oraz co najmniej jedna osoba reprezentująca tę samą lub pokrewną dyscyplinę naukową.

Lektoraty językowe prowadzone są przez magistrów filologii angielskiej, filologii niemieckiej i filologii rosyjskiej, pracowników Studium Języków Obcych.

Uczelnia oferuje szereg szkoleń wzmacniających kompetencje dydaktyczne - w latach 2020-2023 przeprowadzono 28 szkoleń skierowanych do kadry dydaktycznej, kierowniczej oraz administracyjnej, w której brali udział nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku. M.in. wsparcie psychologiczne wobec osób z niepełnosprawnościami; komunikacja i savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami; szkolenia z obsługi platformy edukacyjnej i językowej; wsparcie studentów i absolwentów z niepełnosprawnościami na starcie kariery zawodowej - odpowiedzialna aktywizacja społeczno-zawodowa; komunikacja, wspieranie i praca ze studentami w kryzysie psychicznym; kontakt ze studentami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD); formy wsparcia studenta z niepełnosprawnością; dotacje z budżetu państwa przeznaczone uczelniom na kształcenie osób z niepełnosprawnością w świetle zmian wprowadzonych ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (ustawa 2.0).

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest na bieżąco kontrolowana. Zajęcia prowadzone w formie on-line, kontrolowane są w dwojaki sposób – poprzez sprawozdania z wykonanych zajęć wraz z wydrukami listy obecności i aktywności studentów na tych zajęciach (czas odbywania się, lista obecności) oraz dodanie do każdej grupy założonej na wirtualnej platformie dziekana oraz prodziekana wydziału humanistyczno-ekonomicznego PUZ w Suwałkach, którzy w każdym momencie odbywania się zajęć mogą wejść na zajęcia i skontrolować odbywanie się zajęć.

Ocena osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku ekonomia w PUZ w Suwałkach dokonywana jest przez różne grupy: studentów – w formie papierowej ankiety lub/i z wykorzystaniem systemu informatycznego Uczelni (ankiety są anonimowe). Wyniki ankietyzacji opracowywane są

na koniec każdego roku akademickiego i podawane do wiadomości wszystkich osób poddanych ankietyzacji. Są także elementem sprawozdania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Z wykładowcami, którzy osiągnęli najniższe wyniki ankietyzacji przeprowadzana jest przez władze Wydziału rozmowa, mająca na celu zwrócenie uwagi na elementy procesu dydaktycznego, które wymagają (zdaniem studentów) poprawy.

Oceny kadry dydaktycznej dokonuje się także podczas hospitacji zajęć dydaktycznych. Hospitacje przeprowadzane są przez władze Wydziału lub upoważnionego przez dziekana pracownika posiadającego kwalifikacje zgodne z hospitowanym przedmiotem. Każdy nauczyciel akademicki podlega hospitacji co najmniej raz w roku akademickim. Wizytacja zajęć dydaktycznych przez hospitującego odbywa się w sposób planowy lub poza-planowy, w dowolnym terminie zajęć danego semestru (konstruowane są plany hospitacji na cały rok akademicki). Hospitacja pozwala na kontrolę zgodności i terminowości realizowanych efektów uczenia się z założeniami zapisanymi w sylabusie przedmiotu. Po zapoznaniu się z treścią wypełnionego arkusza hospitacyjnego, prowadzący zajęcia może odnieść się do oceny w formie pisemnej.

W uczelni, na ocenianym kierunku realizowana jest t ocena okresowa pracownika (raz na 4 lata), którą zarządza rektor na podstawie uchwały 10/2023 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z 26 maja 2023 r. w *sprawie wyrażenia opinii dotyczącej kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz trybu i podmiotu dokonującego oceny*. Ocena okresowa odbywa się według arkusza oceny (Załącznik nr 1 *do regulaminu okresowej oceny nauczycieli akademickich*), który składa się z części ogólnej oraz części szczegółowej dotyczącej udokumentowanej działalności dydaktycznej, naukowej oraz organizacyjnej. Rodzaj działalności zawartej w arkuszu oraz jej wycena jest szczegółowo opisana w Załączniku nr 4 *do regulaminu okresowej oceny nauczycieli akademickich w PUZ w Suwałkach*. Oceniany nauczyciel zobowiązany jest do przedstawienia dokumentacji, potwierdzającej prezentowaną w arkuszu działalność, do wglądu komisji oceniającej. Ocena okresowa wraz z ankietami studenckimi oraz oceną zaprowadzenia zajęć w formie hospitacji pozwala na kompleksowe podsumowania osiągnięć naukowo-dydaktycznych pracownika. Jest to istotny element oceny jakości procesu kształcenia i doskonalenia kadry. Narzędzia te umożliwiają efektywne monitorowanie zasobu i jakości kadry dydaktycznej.

Władze Uczelni zaspakajają potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich poprzez organizowanie certyfikowanych szkoleń i kursów. W latach 2020-2023 były to m.in. Solidworks (Composer, Cam, Simulation, Flow Simulation, Monition), Metody aktywne w pracy wykładowcy akademickiego, Analiza statystyczna w EXCELU, Analiza danych, Prognozowanie w przedsiębiorczości, Prognozowanie i analiza szeregów czasowych, Planowanie badań i analiza wariancji, Analiza danych ankietowych – kurs podstawowy i zaawansowany, Metody statystyczne w badaniach społecznych, Język angielski B2/C1(225-280 h), Autoprezentacja i wystąpienia publiczne w praktyce, Zarządzanie Zespołem, Komunikacja interpersonalna w pracy zawodowej, Zarządzanie strategiczne uczelnią nowe wyzwania w obliczu ustawy 2.0 i innych uregulowań prawnych, Asertywność i radzenie sobie ze stresem, Mindfulness, Design Thinking. Oprócz powyższych szkoleń w ramach realizacji projektów unijnych przeprowadzanych jest szereg innych szkoleń oraz warsztatów skierowanych do kadry dydaktycznej, jak np. szkolenia z zakresu kształcenia na odległość, warsztaty z programowania w języku Java czy szkolenia dotyczące sztucznej inteligencji.

Wspieranie i motywowanie kadry dydaktycznej do rozwoju naukowego i zawodowego polega m.in. na dofinansowaniu pracowników uczelni w zakresie uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz publikacji artykułów, dla których PUZ w Suwałkach stanowi podstawowe miejsce pracy. Ponadto mogą oni korzystać z wyjazdów szkoleniowych w ramach programu Erasmus+. Motywowanie do pracy odbywa się poprzez wyróżnienie w postaci: orderów, odznaczeń, nagród państwowych, medali resortowych oraz premii okolicznościowych wyróżniającym się pracownikom i osobom zasłużonym dla Uczelni.

Polityka kadrowa obejmuje odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienie stanowiące czyn uchybiający obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczyciela akademickiego.

Zasady rozwiązywania konfliktów (*załącznik do uchwały nr 2/2024 Senatu PUZ w Suwałkach z 02.02.2024*), obejmuje skierowanie sprawy do mediacji w przypadku, gdy skutek czynu zaistniał spór między osobą, której dotyczy zawiadomienie lub informacja, a pokrzywdzonym; nałożyć karę upomnienia – w przypadku, gdy czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi i udowodnienie winy nie wymaga przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego; polecić rzecznikowi dyscyplinarnemu (funkcja powoływana na 4 lata) rozpoczęcie prowadzenia sprawy. Karami dyscyplinarnymi są: upomnienie, nagana, nagana z obniżeniem wynagrodzenia zasadniczego, pozbawienie prawa do wykonywania zadań promotora, recenzenta, członka komisji, pozbawienie prawa do pełnienia funkcji kierowniczych, wydalenie z pracy.

Reagowanie na przypadki zagrożenia, naruszenie bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie zajmuje się rzecznik akademicki PUZ w Suwałkach, którego zadaniem jest dążenie do polubownego rozwiązywania konfliktów dotyczących uczelni i członków społeczności zgłaszanych przez studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji oraz dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków społeczności akademickiej.

W PUZ w Suwałkach wprowadzona została Procedura antymobbingowa (*zarządzenie nr 32/2022 Rektora PUZ w Suwałkach*). Każdy pracownik, który uzna, że został poddany mobbingowi lub był świadkiem zdarzeń noszących znamiona mobbingu, jest uprawniony do złożenia pisemnej skargi bezpośrednio do Rektora. Rektor powołuje komisję antymobbingową, której zadaniem jest wyjaśnienie czy skarga jest zasadna oraz czy wystąpiło zjawisko mobbingu. Prowadzone przez komisję postępowanie w sprawie skargi o mobbing nie wyłącza uprawnień pracownika do dochodzenia swoich roszczeń w związku z mobbingiem na drodze sądowej.

Sytuacje konfliktowe, zagrożenia oraz naruszenia bezpieczeństwa na poziomie student-student rozwiązuje się w oparciu o Kodeks Etyki Studentów PUZ w Suwałkach (*załącznik do uchwały nr 18/2021 Zgromadzenia Ogólnego Samorządu Studentów PUZ w Suwałkach z dnia 28 grudnia 2021 r.*).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Struktura kadry obejmuje przynależność do dyscyplin: ekonomia i finanse (16 osób), pedagogika (1 osoba), rolnictwo i ogrodnictwo (1 osoba), nauki prawne (1 osoba). Żadna z osób nie posiada

dyplomu reprezentującego nauki o zarządzaniu i jakości, do której w części przypisano kierunek zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu kształcenia. Można jednak stwierdzić, iż liczebność, kompetencje, kwalifikacje i doświadczenie kadry akademickiej i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W niektórych przypadkach dzięki doświadczeniu praktycznemu. Obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich mieszczą się w przewidzianych w ustawie limitach. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy realizują ponad 50% godzin dydaktycznych w ramach programu studiów na pierwszym i drugim stopniu.

Polityka kadrowa Uczelni w zakresie doboru nauczycieli akademickich bazuje na kryteriach opartych o doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy. Nauczyciele akademicy podlegają ocenom przez studentów, a także w trakcie hospitacji i w procedurze oceny okresowej. Realizowana polityka kadrowa obejmuje wsparcie nauczycieli w rozwoju naukowym.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości będące podstawą obniżenia oceny:

1. Nieprawidłowa obsada 2 zajęć wskazanych w załączniku 4.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się lepsze dopasowanie kompetencji pracowników do dyscyplin przypisanych do kierunku.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć wskazanych w załączniku 4: *Logika (wykłady)* i *Prawo gospodarcze (wykłady)* oraz *Zarządzanie marketingowe (wykłady)*.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Humanistyczno-Ekonomiczny dysponuje bazą dydaktyczną w postaci kompleksu budynków znajdujących się przy ulicy T. Noniewicza 10 o łącznej powierzchni użytkowej 12 631,06 m². Są to 52 sale, które mogą pomieścić około 2000 studentów. Obiekt składa się z pięciu części, który jest wewnętrznie skomunikowany w formie łącznika pomiędzy budynkami. Wokół kompleksu Uczelni zlokalizowane są trzy parkingi na 150 samochodów. Największa sala wykładowa tzw. aula posiada pojemność na 310 miejsc, jest klimatyzowana i wyposażona w system nagłaśniania konferencyjnego oraz system prezentacji obrazu i pętlę induktofoniczną wspomagającą słyszenie osób niedosłyszących.

Sale wykładowe oraz dydaktyczne wyposażone są w nowe meble, tablice i sprzęt multimedialny (projektory multimedialne, nagłośnienie, tablice multimedialne i ekrany).

Studenci ocenianego kierunku mają do dyspozycji pięć sal komputerowych z 106 stanowiskami komputerowymi (sala 130, 300, 318, 401, 105). Dodatkowo sala nr 105 jest pracownią VR, gdzie znajdują się komputery oraz okulary do kreowania rzeczywistości wirtualnej. Pracownie oraz sale dydaktyczne posiadają apteczki pierwszej pomocy, przepisy BHP oraz instrukcje pierwszej pomocy.

W niektórych salach brak wyprofilowanych krzeseł przeznaczone do pracy przy komputerze (np. w salach 300, 318 i 401 brak jest takich krzeseł). Pracownie komputerowe wyposażone są w nowoczesne oprogramowanie (np. pakiet Statistica, Gretl, Symfonia (Finanse i Księgowość), SAP ERP, Bitrix24, Asana). W pracowni VR, studenci realizują scenariusze zdarzeń o charakterze ekonomicznym.

Oprócz wyposażonych sal i pracowni, nauczyciele akademicy mają do dyspozycji laptopy, głośniki i rzutniki przenośne, które nie są bezpośrednio związane z żadną salą i można je wypożyczyć na czas realizacji zajęć dydaktycznych.

Studenci ocenianego kierunku korzystają z pomieszczeń Studium Języków Obcych i Sportu. Studium koordynuje i czuwa nad jakością kształcenia lektoratów i zajęć z wychowania fizycznego (pracownia dydaktyczno-sportowa). Na terenie Uczelni oddzielne pomieszczenie posiadają: nauczyciele akademicy (wspólny pokój wyposażony w sprzęt komputerowy, drukarkę i węzeł sanitarno-kuchenny), samorząd studencki (pokój z komputerem i drukarką) oraz studenci - rodzice tzw. „pokój rodzinny” (umożliwiający opiekę nad małym dzieckiem w czasie zajęć wyposażony w kanapę, stół dla małych dzieci oraz część kuchenną). Baza dydaktyczna Uczelni dostosowania jest do korzystania z niej przez osoby niepełnosprawne. Uczelnia wyposażona jest w podjazdy dla wózków inwalidzkich, windy (w patio Uczelni zamontowana jest specjalna winda umożliwiająca transport osób niepełnosprawnych oraz w budynku głównym istnieją dwie windy umożliwiające poruszanie się podczas realizacji zajęć) oraz chodzik służący do poruszania się po schodach. Wydzielone zostały również toalety dla osób niepełnosprawnych. Parking przy Uczelni posiada wydzielone miejsca do parkowania dla osób z niepełnosprawnością. Aula, dziekanaty, rektorat oraz dział nauczania i spraw studenckich dodatkowo wyposażony jest w pętlę induktofoniczną wspomagającą słyszenie osób niedosłyszących. W czytelni znajduje się dodatkowo stanowisko komputerowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (niedowidzących i niedosłyszących).

Wszystkie pomieszczenia Uczelni są wyposażone w bezprzewodową sieć komputerową. W holu głównym ustawiony jest tzw. „kiosk komputerowy” umożliwiający uzyskanie informacji na temat trybu i programów studiów, kontakt z dziekanatem a także możliwość wydrukowania dokumentu (wraz z instrukcją, jak to wykonać).

Na terenie Uczelni funkcjonują pracownie dydaktyczno-sportowe, których zadaniem jest wyrównanie różnic pomiędzy regionami w obszarze zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (w piwnicach budynków, z dostępem windy). Sale te są nadzorowane przez osoby niepełnosprawne. W salach tych funkcjonuje także strzelnica laserowa oraz broń pneumatyczna w celu propagowania sportu akademickiego wśród studentów poprzez uczestnictwo w imprezach sportowych, turystycznych i rekreacyjnych.

Biblioteka PUZ w Suwałkach mieści się w siedzibie głównej Uczelni, w nowym, klimatyzowanym lokalu. W obrębie biblioteki są: czytelnia, wypożyczalnia, dwie kabiny do pracy indywidualnej, kabina do pracy

grupowej oraz hol wystawowy i magazyn. Wypożyczalnia, czytelnia znajdują się na parterze, dzięki czemu wszyscy zainteresowani, w tym osoby niepełnosprawne, posiadają dogodny dostęp do zasobów.

Zbiory przechowywane są w magazynie bibliotecznym, znajdującym się w piwnicy, połączonym windą towarową z wypożyczalnią. Nowoczesne repozytoria wyposażone są w regały przesuwne, mieszczące 1000 woluminów na 1m². Biblioteka jest przyjaznym miejscem dla osób niepełnosprawnych. Wyposażona jest w urządzenia ułatwiające osobom z dysfunkcją wzroku, słuchu bądź z niepełnosprawnością ruchową korzystanie z zasobów drukowanych, elektronicznych lub materiałów własnych.

W Bibliotece pracuje 5 osób, jest czynna od poniedziałku do soboty w godzinach 8.30-17.30. Zajmuje powierzchnię 804 m². Czytelnia posiada 42 miejsca do udostępniania prezencyjnego, wypożyczalnię, dwie kabiny do pracy indywidualnej z komputerami, kabinę do pracy grupowej – z 3 stanowiskami, hol wystawowy oraz magazyny. Biblioteka jest dostosowana dla osób z niepełnosprawnością, sprzęt oraz oprogramowanie komputerowe, umożliwia czytelnikom z dysfunkcją wzroku, słuchu, bądź z niepełnosprawnością ruchową korzystanie z zasobów drukowanych i elektronicznych. W Bibliotece znajduje się biurko z elektrycznie regulowaną wysokością, fotel profilaktyczno-rehabilitacyjny (regulacja fotela odbywa się we wszystkich płaszczyznach), 3 biurka z regulowaną wysokością (elektrycznie), stanowisko komputerowe wyposażone w monitor dotykowy, program udźwiękowiający tekst, który osobom niedowidzącym i niewidomym umożliwia pełne korzystanie ze zbiorów cyfrowych i zasobów internetowych, oprogramowanie dla osób słabowidzących (kontrast i kolory wyświetlanego obrazu), cztery typy klawiatur (dźwiękową, dla osób słabowidzących, nakładkową oraz bezprzewodową z większymi klawiszami), słuchawki z mikrofonem, słuchawki stetoskopowe, dwa rodzaje myszy umożliwiające osobom z niepełnosprawnością ruchową łatwe poruszanie się, skaner stacjonarny, dwa skanery ręczne, powiększalnik tekstu (stacjonarny oraz 3 mobilne), system wspomaganie słuchu – pętla indukcyjna.

Na terenie Wydziału dostępna jest sieć WiFi oraz Extranetu. Studenci, prowadzący zajęcia oraz pracownicy administracyjni mogą korzystać z usługi pakietu biurowego. Oprogramowanie umożliwia zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, w tym również studentom z niepełnosprawnościami.

Zaprezentowana infrastruktura dydaktyczna Wydziału jest zgodna z wymaganiami BHP i ppoż. – widoczne są oznaczone drogi ewakuacyjne, w odpowiednich miejscach znajdują się urządzenia gaśnicze oraz wyposażenie do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami i zasadami korzystania.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych i oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu realizacji zadań, projektów lub pracy własnej.

Zasoby biblioteczne PUZ w Suwałkach obejmują około 16 760 woluminów dedykowanych dla kierunku ekonomia. Na zasób biblioteczny składają się: - wydawnictwa zwarte – 78 289 woluminów - wydawnictwa ciągłe – 2 437, - zbiory specjalne – 3 267 jednostek, w tym 655 dokumentów elektronicznych i 1 744 materiałów audiowizualnych. Księgozbiór podręczny, w ilości około 5 500 woluminów, udostępniany jest w wolnym dostępie. Oprócz książek czytelnia udostępnia zbiory specjalne. Księgozbiór uzupełniają czasopisma i zeszyty naukowe, dostępne zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej. Obecnie w wersji papierowej udostępnianych jest 92 tytułów, w tym 73 tytuły w prenumeracie, 19 czasopism Uczelnia otrzymuje bezpłatnie. Studiującym prenumeruje się

w wersji papierowej 8 czasopism: „Ekonomista”, „Finanse Publiczne”, „Forbes”, „Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie”, „Państwo i Prawo”, „Przegląd Podatkowy”, „Rachunkowość”, „Samorząd Terytorialny”. Ponadto Biblioteka na licencji krajowej umożliwia dostęp do prenumeraty dwóch czasopism elektronicznych: „Nature” oraz „Science”.

Polityka gromadzenia oparta jest na aktualnych oraz perspektywicznych potrzebach edukacyjnych i informacyjnych studentów oraz pracowników dydaktycznych. W doborze literatury istnieje współpraca z wykładowcami, którzy oprócz sylabusów, składają w ciągu roku dezyderaty na zakup literatury. Księgozbiór uzupełniany jest systematycznie, przede wszystkim poprzez zakup (w procedurze zapytań ofertowych) kilka razy w roku. Typowanie literatury do zakupu odbywa się wg następującej ścieżki:

1. Literatura zapisana w sylabusach – analizowana jest pod kątem dostępności w Bibliotece oraz na rynku księgarskim (również antykwarycznym). W wyniku analizy (udokumentowanej adnotacjami w sylabusach), dziekanom przekazywana jest informacja zwrotna na temat: – ilości posiadanych egzemplarzy, w tym, o ilości egzemplarzy poszczególnych wydań; – wykupienia dostępu do książki elektronicznej w bazie IBUK; – skierowaniu, brakujących w zbiorach, publikacji do zakupu; – braku na rynku wydawniczym wskazanych pozycji. W tym przypadku, Biblioteka zwraca się z prośbą o podanie publikacji zastępczych.
2. Dezyderaty wykładowców i studentów składane w bibliotekę (zgłoszenia udokumentowane poprzez formularz zgłoszeń).
3. Zgłoszenia poprzez stronę internetową - zakładka zaproponuj książkę do zakupu (każdy może zgłosić książkę do zakupu).
4. Nowości rynku wydawniczego, wydawnictw naukowych i akademickich, dobierane przez bibliotekarzy.

Zasoby elektroniczne, w tym bazy danych i serwisy informacyjne, poprzez subskrypcję elektronicznych, naukowych źródeł informacji, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki, Biblioteka zapewnia studentom i pracownikom naukowym dostęp do najnowszej literatury o zasięgu międzynarodowym. Użytkownikom oferuje się dostęp do 50 licencjonowanych baz danych, które w 2024 roku w swoich zasobach posiadają 723 651 książek elektronicznych i 33 557 czasopisma elektroniczne. Studiującym na wizytowanym kierunku dedykowanych jest 17 licencjonowanych baz i serwisów informacyjnych oraz 35 baz w wolnym dostępie. Licencjonowane bazy danych dostępne studentom kierunku: Academic Research Source eJournals (EBSCO) - baza ponad 5 000 czasopism pełnotekstowych, Academic Research Source eBooks (EBSCO) - wielodziedzinowa, pełnotekstowa baza książek elektronicznych o tematyce naukowej, Academic Search Ultimate (EBSCO) – baza recenzowanych naukowo, pełnotekstowych czasopism, Business Source Ultimate (EBSCO) – baza pełnotekstowa z zakresu nauk ekonomicznych i biznesu, zawiera ponad 29 000 publikacji pełnotekstowych, w tym ponad 4 200 czasopism i około 1 000 książek i monografi, eBook Collection (EBSCO) – wielodziedzinowa, pełnotekstowa baza książek elektronicznych o zasięgu międzynarodowym, Collection (EBSCO) – wielodziedzinowa pełnotekstowa kolekcja e-booków, licząca ponad 2 500 publikacji, Newspaper Source (EBSCO) – baza multidyscyplinarna, oferująca dostęp do 40 pełnotekstowych gazet amerykańskich i międzynarodowych. Poza bazami na platformie EBSCO, biblioteka umożliwia dostęp do takich baz licencjonowanych jak: IBUK Libra, Lex, Science Direct (Elsevier), Scopus, SpringerLink, Web of Science oraz Wiley Online Library.

Bazy w wolnym dostępie proponowane studentom kierunku studiów ekonomia to m.in Akademska Platforma Czasopism, aleBank.pl, Arianta, BazHum, Bibliografia Dokumentów Elektronicznych, BZCZ (Bibliografia Zawartości Czasopism), C.E.E.O.L (Central and Eastern European Online Library) , CEJSH (The Central European Journal Of Social Sciences And Humanities), CEON Biblioteka Nauki, Czasopisma PAN, Dane-i-analzy.pl, DML-PL, DOAB (Directory of Open Access Books), DOAJ (Directory of Open Access Journals), EconPapers, Ekonomia on-line, EU Bookshop, e-PNP (e-Publikacje Nauki Polskiej), EUR-Lex, GUS, HighWire, Hindawi , INFONA – Portal Komunikacji Naukowej, Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP) , OpenDOAR, OpenEdition, OpenEdition Journals, Platforma Czasopism UWM, PLoS, Polska Bibliografia Prawnicza, Polskie Piśmiennictwo Ekonomiczne do roku 1939, Przegląd Bibliograficzny Czasopiśmiennictwa Ekonomicznego od roku 1994 do roku 2011, Przegląd Bibliograficzny Czasopiśmiennictwa Ekonomicznego od roku 2012, ResearchGATE.

Studenci i pracownicy Uczelni mają zapewniony szeroki dostęp do księgozbiorów, w szczególności literatury polecanej w sylabusach.

Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest na bieżąco monitorowana przez pracowników, studentów oraz nauczycieli akademickich. Przed rozpoczęciem roku akademickiego odbywa się cykliczna ocena bazy dydaktycznej. W zespole oceniającym znajdują się przedstawiciele studentów i nauczycieli akademickich. Gromadzone są także doraźne prośby studentów i nauczycieli akademickich (wysyłane do dziekana Wydziału), które są realizowane w miarę posiadanych środków finansowych. Wnioski z przeglądu infrastruktury są zbierane przez Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz przedstawiane na Wydziałowych Komisjach ds. jakości Kształcenia.

Księgozbiór biblioteki jest monitorowany na bieżąco, podczas weryfikacji kart przedmiotów, a także podczas hospitacji sprawdzana jest dostępność zalecanej literatury przedmiotu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zaprezentowana infrastruktura dydaktyczna i jej wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu kształcenia na ocenianym kierunku i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym również zajęć o charakterze praktycznym. Studenci i pracownicy mają dostęp do sieci internetowej i specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego podczas zajęć, jak i poza godzinami zajęć. Zapewniono również wyposażenie ułatwiające udział w zajęciach studentom z niepełnosprawnościami. Wykorzystywana jest także infrastruktura informatyczna umożliwiająca kształcenie zdalne i w formie stacjonarnej, ułatwiająca przekazywanie materiałów dydaktycznych i komunikację grupową. Dostępne zasoby biblioteczne - w różnych formach - umożliwiają studentom, w tym również studentom z niepełnosprawnościami osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i obejmują literaturę zalecaną w sylabusach.

Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, również z udziałem studentów i pracowników, które prowadzą do udoskonalania dostępnej bazy i zasobów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji nauczania. Uczelnia aktywnie pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Konwentu i Rady Uczelni. Wykaz podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia o współpracy w kontekście kierunku ekonomia liczy 248 podmiotów, w tym m.in. miasto Suwałki, Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości sp. z o.o., Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach, Urząd Skarbowy w Suwałkach, Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Biuro Usługowo-Handlowe MIRAGE. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy. We współpracę z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego działających zarówno lokalnie jak i krajowo. Z analizy stanu faktycznego wynika, że absolwenci wizytowanego kierunku znajdują zatrudnienie w lokalnych firmach, a Uczelnia odpowiada na potrzeby kadrowe lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy takie jak organizacja praktyk zawodowych, organizacja staży, wizyty studyjne u pracodawców czy realizacja wspólnych projektów.

Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Poza Radą Uczelni, na Wydziale Humanistyczno- Ekonomicznym przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wchodzi w skład Zespołów ds. Oceny Jakości Kształcenia na ocenianym kierunku oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Dodatkowo funkcjonują w Radach Programowych organizowanych na wydziale konferencje naukowe, a wszelkie zmiany w programach studiów są z nimi konsultowane.

W czasie pandemii koronawirusa COVID-19 współpraca Uczelni z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywała się z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość lub stacjonarnie z uwzględnieniem ówczesnie panujących reżimów sanitarnych.

Weryfikacja i dobór partnerów odbywają się na szczeblu władz Wydziału, które same inicjują współpracę z przedstawicielami środowiska lub o nawiązanie takiej współpracy proszą. Spis

porozumień, ich aktualizacja dokonywana jest na bieżąco. Zmianą, która została wprowadzona po analizie i potrzebach było m. in. wprowadzenie zapisów o realizacji praktyk zawodowych. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym o charakterze nieformalnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym o charakterze nieformalnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Nadanie bardziej formalnego charakteru przeglądom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia PUZ w Suwałkach tworzy warunki rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich oraz studentów. Uczelnia PUZ ma podpisanych 14 umów w ramach programu ERASMUS Plus m.in. z Alytaus College na Litwie, Marijampole College na Litwie, Technical University of Kosice na Słowacji, Universidad de Granada w Hiszpanii, Instituto Politecnico de Braganca w Portugalii, Kilis 7 Aralik University w Turcji, Kirikkale University w Turcji, Gediz University w Turcji, Estonian Academy of Security w Estonii, University of Zilina na Słowacji, Slovak University of Agriculture in Nitra na Słowacji, International School of Management ISM Slovakia in Preslov na Słowacji, Adiyaman Univeristy w Turcji, Technological Educational Institute of Ionian Islands w Grecji. Od 2020 roku żaden nauczyciel akademicki oraz student ocenianego kierunku nie skorzystał z oferty wymiany w ramach ERASMUS Plus. Jedną z przyczyn jest umożliwienie kształcenia studentom na uczelni wyższej w trybie popołudniowo-weekendowym, który umożliwia jednocześnie pracę w pełnym wymiarze godzin oraz naukę na studiach dziennych.

Władze Wydziału podjęły działania w celu aktywizacji studentów do wymiany międzynarodowej w innej formie. Od 2023 roku podejmowane są działania mające zadanie zaznajomienie się z naukowcami i studentami z Litwy i Łotwy. Na przykład: w dniach 29-31 maja 2023 r. zorganizowano wizytę studyjną w Łotewskiej Akademii Nauk w Rydze na Łotwie, 9 marca 2024 r. odbył się wyjazd na Kaziuki do Wilna w celu tzw. „wymiany kulturowej”, zaś 6 maja 2024 r. odbył się wyjazd do miejscowości Kłajpeda i Połąga na Litwie. Zadaniem tych wyjazdów było podniesienie praktycznych kompetencji językowych studentów.

W latach 2017-2019 działania podjęte przez władze Uczelni i Wydziału w aspekcie ocenianego kierunku dotyczyły realizacji krótkich projektów o charakterze międzynarodowym m.in. BTEC Workskills – międzynarodowe kompetencje studentów PWSZ. W ramach tego studenci kierunku ekonomia mogli uczestniczyć w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji komunikacyjnych, interpersonalnych, analitycznych i przedsiębiorczych, np.: „Studia przypadków z zakresu kompetencji związanych z przedsiębiorczością”, „Umiejętności negocjacji i perswazji w miejscu pracy”, „Studia przypadków z zakresu kompetencji komunikacyjnych i interpersonalnych”, „Przekazywanie i przyjmowanie informacji zwrotnych”, „Umiejętności zarządzania projektem”, itp.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia wspierany jest także poprzez organizację konferencji naukowo-technicznych na ocenianym kierunku ekonomia. Na przykład, w 2022 r. pracownicy ocenianego kierunku zorganizowali konferencję pod tytułem „Dialog w kalejdoskopie współczesnej edukacji – od teorii do dobrych praktyk”. Wśród prelegentów znaleźli się wykładowcy Ukraińskiej Akademii Nauk (prof. dr hab. Ałła Kołupajewa, dr hab. Oksana Taranczenko, prof. dr hab. Ilona Diczkowska, dr Natalia Kompaniec, dr hab. Elwira Sorokina). W 2023 r. zorganizowali konferencję pt. „Moje miejsce a w nim... – podejście pedagogiczne, socjologiczne, filologiczne i ekonomiczne”.

Umiędzynarodowienie kształcenia realizowane jest poprzez organizowanie wykładów dla studentów ekonomii, w języku angielskim, np. 10 maja 2022 r. odbył się wykład przeprowadzony przez prof. Fabio Massini z Uniwersytetu Roma Tre w Rzymie pt. „Where is the European Economy Heading to?”, zaś 3 czerwca 2022 r. wykład przeprowadziła Anneliina Wevelsiep, Sekretarz Generalny Forum Obywatelskiego i Centrum Edukacyjnego w Helsinkach, pt. „On dialogue: why and how?”.

Studenci ocenianego kierunku biorą udział w konferencjach prowadzonych w formie on-line, np. w międzynarodowej konferencji zorganizowanej wspólnie z Litewskim Stowarzyszeniem Nauczycieli Ekonomii p.t. International Research Conference „Studies in a Changing Business Environment”, która odbyła się 20 kwietnia 2023 roku.

Na ocenianym kierunku na studiach pierwszego stopnia proponowane są także przedmioty prowadzone w języku angielskim Microeconomics oraz Macroeconomics.

Monitorowanie umiędzynarodowienia w Uczelni odbywa się poprzez składanie raportów z realizacji umów w ramach programu Erasmus Plus przez koordynatora wydziałowego tego programu. Raport ten jest przedstawiany Rektorowi Uczelni, który sprawdza wyniki oraz ocenia jego realizację.

W sylabusach nie jest oferowana literatura obcojęzyczna, zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzone na poziomie Uczelni oraz Wydziału działania i odpowiednio tworzone warunki sprzyjają umiędzynarodowieniu nauczania na kierunku. Uczelnia utrzymuje współpracę i ma podpisane umowy z uczelniami zagranicznymi. Uczelnia uczestniczy w programie Erasmus Plus, stwarza warunki do wyjazdów zagranicznych dla studentów i nauczycieli akademickich. Umiędzynarodowienie kształcenia odbywa się także poprzez uczestnictwo studentów i nauczycieli akademickich w konferencjach międzynarodowych i wykładach prowadzonych przez zagraniczne ośrodki badawcze.

W Uczelni stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich, studentów związanych z kształceniem na kierunku ekonomia. Nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, oprócz aktywności w ramach Erasmus Plus, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, które wykorzystywane byłyby do intensyfikacji działań w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Zbudowane narzędzi zachęty nauczycieli akademickich i studentów do uczestniczenia w wymianie międzynarodowej studentów.
2. Zaproponowanie w sylabusach literatury obcojęzycznej.
3. Przeprowadzenie okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, która byłaby wykorzystywana do intensyfikacji działań w tym zakresie.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci wizytowanego kierunku mają zapewnione wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Uczelnia motywuje studentów do rozwijania się na wielu płaszczyznach, przygotowuje do wejścia na rynek pracy oraz wspiera w zakresie aktywności wykraczających poza program studiów. Uczelnia uwzględnia również wyrównanie szans edukacyjnych m.in. poprzez opiekę nad określonymi grupami studentów, które wymagają dodatkowych środków materialnych oraz czasowych. Wsparcie to ma charakter systematyczny i stały oraz jest ściśle związane z odpowiednio realizowanym programem studiów.

Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową, Uczelnia dodatkowo wspiera i organizuje aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. Zainteresowani mogą skorzystać z oferty Działu Promocji i Karier, zajmującym się aktywizacją zawodową studentów, a także monitorowaniem karier zawodowych absolwentów. Pełni on istotną rolę w pomocy w poruszaniu się po konkurencyjnym rynku pracy, wyborze odpowiedniej ścieżki kariery, czy kontaktem z potencjalnymi pracodawcami.

Ponadto, Biuro Karier realizuje swoje cele poprzez możliwość udziału studentów w wielu wykładach oraz szkoleniach, współorganizowanych z m.in. Białostockim Parkiem Naukowo-Technologicznym, Powiatowym Urzędem Pracy, czy Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce. Warto podkreślić możliwość wzięcia udziału studentów w bezpłatnych certyfikowanych szkoleniach zawodowych w ramach projektu „Zintegrowany Program Uczelni II na rzecz Rozwoju Regionalnego”, którego głównym celem była poprawa jakości oraz wzrost efektywności kształcenia, zgodnie z potrzebami przeobrażającego się rynku pracy. Dodatkowo, chętne osoby mogły ubiegać się o wartościowe szkolenie kończące się uzyskaniem międzynarodowego certyfikatu BTEC, poświadczającego najwyższe kwalifikacje zawodowe. Podkreślana jest również konieczność nabywania kompetencji miękkich, zdolności interpersonalnych i negocjacyjnych, a także umiejętności z zakresu zarządzania projektami.

Studenci mają możliwość konsultacji aspektów związanych ze swoim procesem nauczania z nauczycielami akademickimi, podczas specjalnie do tego wyznaczonych godzin konsultacyjnych lub poza godzinami dyżurów i zajęć, poprzez kontakt mailowy. Uczelnia dodatkowo organizuje i wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał naukowy studentów. Odbywa się to przede wszystkim poprzez działalność kół naukowych, w ramach, których zainteresowani mają możliwość prowadzenia badań naukowych, organizowania szkoleń i warsztatów oraz udziału w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. W obrębie Wydziału chętni mogą dołączyć do m.in. Studenckiego Koła Naukowego Rekiny Biznesu, Koła Naukowego Metod Ilościowych czy Studenckiej Poradni Podatkowej. Studenci mogą liczyć na pomoc organizacyjną i finansową od Uczelni oraz wsparcie merytoryczne opiekunów naukowych.

Dodatkowym wsparciem objęci są również studenci pierwszego roku studiów, z myślą o których organizowane są coroczne spotkania informacyjne z władzami Wydziału i opiekunami roku. Mają one

na celu omówienie kwestii związanych z programem studiów, zasadami przyznawania punktów ECTS, czy organizacją zajęć i przebiegiem sesji egzaminacyjnej.

Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnością. Studentom zapewnia się możliwość elastycznego kształtowania przebiegu studiów poprzez skorzystanie z indywidualnej ścieżki kształcenia, dostosowanej do zainteresowań naukowych bądź wynikającej z sytuacji życiowej i jest ona uregulowana odpowiednimi przepisami Regulaminu Studiów. Możliwość bezpłatnego studiowania w trybie popołudniowo-weekendowym umożliwia podjęcie pracy zawodowej już na wczesnym etapie studiowania oraz przełożenie zdobywanej wiedzy na praktykę.

Wsparcie studenckie uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb różnych grup interesariuszy wewnętrznych studiujących w Uczelni. Jednostka zapewnia szeroki zakres wsparcia osobom z niepełnosprawnościami, które mogą uzyskać odpowiednią pomoc u pełnomocnika ds. studentów niepełnosprawnych, poprzez kontakt osobisty czy telefoniczny. Warto podkreślić, iż osoba pełniąca tę funkcję jest jednocześnie wykształconą i praktykującą socjoterapeutką. Głównym celem jest zminimalizowanie barier wynikających z niepełnosprawności oraz wyrównanie szans edukacyjnych studentów, poprzez dostosowanie procesu kształcenia do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Uczelnia umożliwia zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, korzystania z pomocy tłumacza języka migowego czy dostosowania formy zaliczenia lub egzaminu. W pomieszczeniach dziekanatu, a także na aulach wykładowych znajdują się pętle indukcyjne, czyli system wspomagający słuch, umożliwiający osobie z niedosłuchem odbiór czystego i wyraźnego dźwięku.

Uczelnia uwzględnia również potrzebę wsparcia studentów wychowujących dzieci. Rodzic może swobodnie korzystać ze specjalnie przygotowanego pomieszczenia, wyposażonego w przybory artystyczne, zabawki, przewijak, a także w pełni wyposażoną kuchnię.

W Uczelni sprawnie funkcjonuje system skarg i wniosków. Wszelkie wnioski, postulaty i zastrzeżenia dotyczące organizacji i przebiegu procesu kształcenia studenci mogą zgłaszać bezpośrednio dziekanowi, prorektorowi ds. studenckich lub rektorowi. Następnie są one rozpatrywane przez odpowiednio wykwalifikowane osoby, w zależności od kategorii rozpatrywanego problemu. Dodatkowo, studenci mają możliwość zgłaszania swoich pomysłów i uwag do samorządu studentów. Ponadto, student będący świadkiem, ofiarą dyskryminacji lub stroną konfliktu, może zgłosić pisemny lub ustny wniosek mający na celu rozwiązanie sytuacji do rzecznika akademickiego powoływanego przez rektora.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów, poprzez odpowiednie szkolenia i informacje zamieszczone na stronie internetowej. Ponadto, Uczelnia posiada odpowiednie procedury i prowadzi działania związane z przeciwdziałaniem potencjalnych zjawisk dyskryminacji lub przemocy wśród społeczności akademickiej. Studenci mają także dostęp do „Strefy Komfortu”, czyli specjalnego projektu organizowanego przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej zwracającego uwagę na temat zdrowia psychicznego oraz umożliwiającego bezpłatne konsultacje z psychologiem.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni oraz z prowadzącymi. Ponadto, pracownicy regularnie

uczestniczą w różnego typu szkoleniach podnoszących ich kompetencje, które dotyczą m.in.: komunikacji interpersonalnej, zarządzania zespołem, metod statystycznych, prawa pracy, stypendiów czy nauki języków obcych.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie związane z działalnością samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania, infrastruktury czy organizacji, pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim. Członkowie samorządu regularnie współpracują z władzami poprzez uczestnictwo w Senacie, Radzie Uczelni, Radach Wydziału oraz w Komisjach ds. Jakości Kształcenia i Komisjach Stypendialnych.

PUZ w Suwałkach regularnie monitoruje i ewaluuje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność istniejących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, jego formy czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektywy studenckiej zmian. Studenci mogą wyrazić swoją opinię dotyczącą jakości pracy poszczególnych jednostek administracyjnych oraz wsparcia procesu kształcenia poprzez anonimowe ankiety, po zakończeniu zajęć w danym semestrze. Wyniki ankiet służą podnoszeniu poziomu usług świadczonych przez poszczególne działy oraz doskonaleniu form publicznego dostępu do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia studentów na wizytowanym kierunku można określić jako wszechstronny i kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych aspektów z perspektywy studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną. Uczelnia motywuje studentów do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i działalności wykraczającej poza aspekt dydaktyczny. Ponadto warto podkreślić skuteczne działania prowadzące do wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Regularnie monitoruje się poziom wsparcia i zadowolenia studentów. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności do osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie na stronie internetowej Uczelni, w mediach społecznościowych oraz poprzez tradycyjne kanały przekazu - tablice informacyjne czy materiały promocyjne. Strona została zaprojektowana w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, nie zawierając przy tym ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców oprogramowaniem czy sprzętem. Układ stron internetowych jest intuicyjny i prosty w obsłudze, umożliwia nieskrepowane korzystanie przez wszystkie grupy studentów. Uczelnia ma na uwadze przystosowanie strony do osób z niepełnosprawnością. Istnieje możliwość dostosowania wielkości czcionki, odstępów pomiędzy wyrazami czy zmiany kontrastu kolorów. Uczelnia przykładą dużą wagę do aktualności i kompletności prezentowanych danych, którymi zajmują się powołane osoby. Informacje publiczne są prezentowane w Biuletynie Informacji Publicznej, niewymagającym logowania. Część informacji o procesie studiowania zawarta jest również w mediach społecznościowych i serwisach internetowych, gdzie prezentowane są informacje o istotnych wydarzeniach, oferty edukacyjne, zdjęcia, filmy i opisy odnoszące się do warunków studiowania, a także sukcesy studentów i pedagogów. Na stronie głównej zamieszczone są ikony kierujące odbiorców do poszczególnych serwisów i mediów społecznościowych. W zakładce „student” umieszczony jest Regulamin studiów oraz najważniejsze informacje dotyczące m.in.: harmonogramu roku akademickiego, zasad przyznawania stypendiów, praktyk zawodowych, systemu antyplagiatowego. Zainteresowani mogą również zapoznać się z informacjami samorządu studenckiego oraz ofertą kół naukowych.

Ogólnodostępna strona zawiera szczegółowe informacje o studiach, które są niezbędne dla potencjalnych kandydatów na studia lub innych osób wykazujących zainteresowanie ocenianym kierunkiem. Wśród powszechnie dostępnych informacji znajdują się m.in. informacje na temat celów kształcenia, opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów na ten kierunek, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów czy opis procesu nauczania i organizacji uczenia się.

Pełne programy kształcenia, w tym opisy efektów uczenia się, plan studiów oraz program studiów dostępne są w BIP, Wirtualnej Uczelni po zalogowaniu oraz w dziekanacie. Natomiast niedostępne dla wszystkich grup odbiorców są sylabusy poszczególnych przedmiotów.

Uczelnia publikuje w szerokim zakresie informacje związane z kształceniem prowadzonym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na dedykowanej stronie studenci mogą uzyskać informacje dotyczące używanych platform, filmy instruktażowe oraz informacja do kogo się zwrócić, w razie problemów technicznych. Niezawarte zostały informacje na temat wymogów technicznych niezbędnych do kształcenia na odległość oraz możliwości wsparcia w tym zakresie, co jest niezbędne w przypadku osób wykluczonych cyfrowo.

Uczelnia skutecznie monitoruje aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach oraz jej zgodność z potrzebami różnych grup odbiorców. Dotyczy to zarówno studentów, pracodawców, jak i kandydatów na studia. Monitorowanie obejmuje szczegółowość prezentowanych informacji i sposobu ich prezentacji, a wyniki służą podnoszeniu jakości usług świadczonych przez

poszczególne działy. Studenci mają możliwość oceny dostępu do informacji poprzez odpowiednie ankiety, a uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Istotne znaczenie mają również bieżące uwagi zgłaszane przez pracowników, jak i studentów odpowiednim jednostkom administracyjnym, którzy bezzwłocznie starają się udoskonalać istniejące rozwiązania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacje o studiach są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni, z uwzględnieniem możliwości swobodnego i nieskrępowanego dostępu do nich przez zainteresowane osoby, bez ograniczeń związanych z miejscem, czy używanym sprzętem i oprogramowaniem. Informacja obejmuje wymagane przepisami elementy, takie jak: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, charakterystykę systemu dyplomowania, informacje dotyczące realizacji i zaliczenia praktyk, informacje o kołach naukowych i samorządzie studenckim, czy charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Udostępnione są również informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego w tym zakresie, czy wykorzystywanych narzędzi. Prowadzony jest rzetelny monitoring upublicznianych informacji o studiach pod kątem ich aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości oraz zgodność informacji z potrzebami różnych grup studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Udostępnienie informacji na stronie internetowej na temat wymaganego od studentów sprzętu do uczestnictw w zajęciach zdalnych oraz możliwości wsparcia technicznego studentów wykluczonych cyfrowo.

Zalecenia

1. Zaleca się umieszczenie na stronie internetowej Uczelni pełnego programu studiów zgodnie z wymaganiami rozporządzenia, w szczególności par. 3 ust. 1 p. 3
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Ramy organizacyjne wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia reguluje Zarządzenie nr 78/2022 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 8 września 2022 roku. W dokumencie tym szczegółowo doprecyzowano elementy składowe Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PUZ w Suwałkach, zasady ankietyzacji wśród studentów oraz pracowników Uczelni oraz procedurę hospitacji zajęć. Wyznaczone zostały osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia w PUZ w Suwałkach dziekan Wydziału sprawuje nadzór nad działaniami na rzecz ustawicznego podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym. Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz jej przewodniczącego. Ponadto dla każdego kierunku studiów powoływane są odrębne Zespoły ds. Oceny Jakości Kształcenia, w skład których wchodzi przedstawiciele kadry akademickiej z danego kierunku studiów, przedstawiciele studentów, interesariusze zewnętrzni oraz inne osoby delegowane przez Dziekana. W sytuacjach ekstraordynaryjnych Dziekan może powoływać także okresowe zespoły robocze do wykonania ściśle określonych zadań. Kompetencje i zakres odpowiedzialności wymienionych osób funkcyjnych i gremiów zostały określone w sposób przejrzysty, a zaproponowane rozwiązania są prawidłowe. Uwzględniają one ponad 18-letnie doświadczenia Uczelni w realizacji kształcenia na ocenianym kierunku.

Najważniejsze uczelniane akty prawne, które określają strukturę, instrumenty i procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach to przede wszystkim:

- zarządzenie nr 83/2023 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach;
- zarządzenie nr 58/2023 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 19 września 2023 r. w sprawie określenia Regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach;
- zarządzenie nr 4/2022 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie wprowadzenia w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach Regulaminu funkcjonowania systemu antyplagiatowego;
- zarządzenie nr 17/2022 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 21 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej oraz przeprowadzeniu egzaminu dyplomowego w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika;
- zarządzenie nr 53/2021 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 3 września 2021 r. w sprawie określenia Regulaminu zasad tworzenia i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach;

- uchwała Nr 11/2022 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach.

System zapewnienia jakości kształcenia nie jest rozwiązaniem fasadowym, choć zespół oceniający PKA dostrzegł podczas wizytacji kilka mankamentów skutkujących obniżeniem oceny z „kryterium spełnione” na „kryterium częściowo spełnione”. Oznacza to, iż skuteczność dotychczasowych rozwiązań systemowych wymaga dalszej optymalizacji. Zagadnieniu temu poświęcono więcej miejsca wymieniając zalecenia widniejące przy opisie kryteriów 2, 3 i 4.

Generalnie należy stwierdzić, że władze dziekańskie dokładają należytych starań na rzecz podnoszenia jakości nauczania oraz unowocześniania i doskonalenia programów studiów. Świadcą o tym nie tylko spotkania z przedstawicielami studentów, wykładowców oraz pracodawców odbyte podczas wizytacji, ale również następujące dokumenty, które udostępniono Zespołowi oceniającemu PKA:

1) Raport Zespołu ds. Jakości Kształcenia na kierunku ekonomia (studia I i II stopnia) prowadzonego na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym w roku akademickim 2022/2023. W tym 26-stronicowym dokumencie znajdują się między innymi:

- a) analiza stopnia osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się dla 3 zajęć wylosowanych dla studiów I stopnia i 3 dla studiów II stopnia;
- b) ocena poziomu merytorycznego 3 wylosowanych prac licencjackich i 3 prac magisterskich;
- c) analiza poziomu i struktury ocen uzyskiwanych przez studentów z wylosowanych 13 przedmiotów;
- d) ocena infrastruktury dydaktycznej oraz dostępności informacji na temat programów studiów;
- e) ocena wsparcia studentów w procesie uczenia się i wejścia na rynek pracy;
- f) ocena organizacji procesu nauczania;
- g) analiza warunków rekrutacji na studia I i II stopnia;
- h) analiza realizacji praktyk zawodowych;
- i) ocena poziomu umiędzynarodowienia kierunku studiów;
- j) wnioski końcowe.

2) Podsumowanie raportów poszczególnych kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia funkcjonujących na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym w roku akademickim 2022/2023. Jest to 18-stronicowy dokument, który zawiera między innymi formalną i rzeczową analizę stopnia realizacji kierunkowych efektów uczenia się, wyniki badania opinii 27 wykładowców i 19 studentów (zanotowano spadek liczby ankietowanych studentów z 71 w roku poprzednim) na temat funkcjonowania poszczególnych jednostek organizacyjnych PUZ w roku akademickim 2022/2023 (takich jak Biuro Rektora, Dziekanat Wydziału, Biblioteka Uczelni, Dział Nauczania i Spraw Studenckich, itp. W dokumencie tym zestawiono również rezultaty badania opinii studentów na temat oceny sposobu prowadzenia zajęć przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Jeżeli chodzi o skuteczność funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia to władze Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego podejmują działania i rozmowy z władzami Uczelni w celu zapewnienia realizacji wniosków płynących z raportów. Przykładowo wydłużono godziny pracy dziekanatu w piątki do godz. 17 oraz wprowadzono większą liczbę sobót pracujących dziekanatu (co

najmniej 2-3 soboty w miesiącu). Po wtóre sukcesywnie we współpracy z władzami Uczelni wprowadzane są proponowane zmiany infrastrukturalne np. uruchomiono bar w patio, pokój dla studentów, poprawiono dostępność sal dydaktycznych i ich czystość. Zmieniono również koordynatora programu Erasmus+ na Uczelni i Wydziale. Celem tej decyzji była intensyfikacja działań na rzecz poprawy umiędzynarodowienia ze szczególnym uwzględnieniem mobilności studentów. W bieżącym roku akademickim zorganizowano spotkania ze studentami wszystkich kierunków studiów, w tym ekonomii. Ponadto na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym nastąpiły zmiany w zatrudnieniu dwóch nauczycieli akademickich, którzy mieli niskie oceny studentów.

3) Pismo z dnia 19 grudnia 2023 roku adresowane do Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, zawierające 11 szczegółowych opinii studentów na temat możliwości usprawnienia rozwiązań infrastrukturalnych, dotyczących przykładowo takich kwestii jak dostępność parkingu, temperatura i czystość sal dydaktycznych, awarie automatu z przekąskami, tworzenie stref wypoczynku i wyciszenia, itp.;

4) Pisemna odpowiedź Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 4 stycznia 2024 roku, do przedstawicieli Samorządu Studenckiego PUZ zawierająca odpowiedzi na 11 powyższych sugestii zgłoszonych przez studentów Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego;

5) Pismo Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 18 kwietnia 2023 roku adresowane do Dyrektora Administracyjnego PUZ w Suwałkach, zawierające 6 sugestii działań, które według studentów i wykładowców mogą wpłynąć na poprawę warunków pracy czy przebywania na terenie Uczelni.

6) Pismo Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 13 czerwca 2013 roku adresowane do Koordynatora Uczelnianego Programu Erasmus+ na temat form aktywizacji studentów Wydziału w wymianie zagranicznej w ramach ERASMUS+.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. W roku akademickim 2023/2024 z inicjatywy władz dziekańskich przy wsparciu wykładowców wprowadzono zmiany do programu studiów na kierunku ekonomia studia I i II stopnia, które zaczęły obowiązywać od roku akademickiego 2024/2025. Pomysł wprowadzenia zmian został podyktowany konsultacjami z interesariuszami zewnętrznymi przy okazji różnorodnych spotkań w postaci np. konferencji, wykładów, wizyt studyjnych, konkursów, warsztatów dla uczniów organizowanych w PUZ i w szkołach średnich z regionu północno-wschodniej Polski. Dodatkowo obowiązujące specjalności, odpowiednio na kierunku ekonomia I stopnia „ekonomia menedżerska” oraz na kierunku ekonomia II stopnia „gospodarka finansowa przedsiębiorstwa”, nie do końca odpowiadały zapotrzebowaniu pracodawców z regionu, co determinowało podjęcie działań o charakterze korygującym.

Poniżej zestawiono najważniejsze zmiany wprowadzone w programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025 na ocenianym kierunku ekonomia

a) studia I stopnia, profil praktyczny:

Zmiana w programie studiów	Szczegóły zmiany
Wprowadzenie nowych bloków wybieralnych	Wprowadzenie bloku wybieralnego „biznes elektroniczny”
	Wprowadzenie bloku wybieralnego „handel z elementami marketingu”

Wprowadzenie nowych przedmiotów w związku z blokiem wybieralnym „biznes elektroniczny”	Wprowadzenie przedmiotów: • handel elektroniczny • wprowadzenie do baz danych i hurtowni danych • analiza rynku • marketing cyfrowy • prawo w gospodarce elektronicznej • bezpieczeństwo w gospodarce elektronicznej • business intelligence • sklepy i witryny internetowe
Wprowadzenie nowych przedmiotów w związku z blokiem wybieralnym „handel z elementami marketingu”	Wprowadzenie przedmiotów: • ekonomia handlu • zarządzanie cenami i dystrybucją • analiza rynku • rola badań marketingowych w podejmowaniu decyzji biznesowych • komunikacja marketingowa • zarządzanie sprzedażą i relacjami z klientem
Zwiększenie liczby przedmiotów do wyboru	Rozszerzenie listy przedmiotów do wyboru o przedmioty: • współczesne nurty w ekonomii i finansach • zrównoważony rozwój i ekonomia obywatelska • handel elektroniczny • start-up w e-biznesie • modele biznesu • system zarządzania jakością w przedsiębiorstwie • elektroniczny obieg dokumentów

b) studia II stopnia, profil praktyczny:

Zmiana w programie studiów	Szczegóły zmiany
Wprowadzenie nowych bloków wybieralnych	Wprowadzenie bloku wybieralnego „ekonomia menedżerska z elementami prawa
	Wprowadzenie bloku wybieralnego „biznes elektroniczny
	Wprowadzenie bloku wybieralnego „handel z elementami marketingu
Wprowadzenie nowych przedmiotów w związku z blokiem wybieralnym „ekonomia menedżerska z elementami prawa	Wprowadzenie przedmiotów: • ekonomia behawioralna • ekonomia innowacji • prawo pracy • prawo umów w obrocie gospodarczym • zarządzanie ryzykiem
Wprowadzenie nowych przedmiotów w związku z blokiem wybieralnym „biznes elektroniczny”	Wprowadzenie przedmiotów: • badanie rynku z wykorzystaniem technik komputerowych • optymalizacja witryn internetowych • business Intelligence • e-administracja • projektowanie userexperience UX i userinterface UI • komunikacja marketingowa w Internecie • e-commerce
Wprowadzenie nowych przedmiotów w związku z blokiem wybieralnym „handel z elementami marketingu”	Wprowadzenie przedmiotów: • marketing • strategie cenowe w przedsiębiorstwie • internacjonalizacja przedsiębiorstw

	• badanie rynku z wykorzystaniem technik komputerowych • zachowania konsumentów i marketing relacyjny • techniki sprzedaży • ekonomika handlu II
Zwiększenie liczby przedmiotów do wyboru	Rozszerzenie listy przedmiotów do wyboru o przedmioty: • merchandising • źródła finansowania przedsiębiorstw • zarządzanie jakością • strategie marketingowe • społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) • cyberbezpieczeństwo w biznesie • modele biznesu • bankowość elektroniczna

Przy projektowaniu i wdrażaniu zmian w programach studiów brane są pod uwagę m.in. innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, a także możliwości współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej. Kwestie te są ujmowane w sformułowanych efektach uczenia i przewidziane do osiągnięcia w ramach realizowanych zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych. Podczas realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystywane są specjalistyczne pracownie oraz oprogramowanie, np. nowoczesne technologie z zakresu wirtualnej rzeczywistości VR. W salach dydaktycznych znajdują się tablice interaktywne, co uatrakcyjnią studentom zdobywanie wiedzy. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są stacjonarnie oraz zdalnie co umożliwia poznanie i przetestowanie różnorodnych metod i technik kształcenia i komunikowania się na odległość. Poniżej wymieniono kilka przykładów implementacji innowacji dydaktycznych i osiągnięć nowoczesnej dydaktyki na kierunku ekonomia - studia I i II stopnia:

1) technologia informacyjna - zajęcia z wykorzystaniem aplikacji VR. Studenci poznają zagadnienia dotyczące sieci komputerowych i przesyłania w nich informacji wcielając się w dostawcę wiadomości od nadawcy do adresata. Zagadnienie opracowane jako gra edukacyjna w wirtualnej rzeczywistości oparte jest na modelu sieci ISO/OSI. Studenci mają do dyspozycji 16 stanowisk wyposażonych w specjalne okulary i sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie.

2) makroekonomia - celem gier VR jest poznanie efektów polityki fiskalnej rządu/pieniężnej BC i zrozumienie istoty mnożnikowych efektów wzrostu gospodarczego. Student zakładając gogle - i tym samym przenosząc się wirtualną rzeczywistość - wciela się w rolę Ministra Finansów/Prezesa BC. W oparciu o przedstawione mu dane na temat sytuacji gospodarczej kraju dokonuje wyboru jednego z trzech przedstawionych mu wariantów decyzji odnośnie wykorzystania instrumentów polityki pieniężnej. Następnie udaje się na umówione wizyty w fabryce, gospodarstwie domowym i banku komercyjnym. W zależności od podjętych przez siebie decyzji, podczas wizytacji, obserwuje różne sytuacje, w których znajdują się podmioty gospodarcze - trzy scenariusze. Po powrocie do gabinetu, rozpoczyna się drugi etap gry. Student - w roli Ministra Finansów/Prezesa BC - w oparciu o zaobserwowane efekty realizowanej polityki fiskalnej i kształtujące się w jej wyniku nowe wielkości makroekonomiczne, ma podjąć kolejne decyzje - wybór jednego z trzech wariantów, po czym ponownie udaje się na wizytę do trzech wspomnianych wcześniej podmiotów gospodarczych, by zaobserwować kolejne zmiany pod wpływem prowadzonej przez niego polityki. Po powrocie student analogicznie przechodzi do trzeciego etapu gry. Na każdym etapie student nie tylko obserwuje kolejne efekty podejmowanych decyzji, uzyskując informacje od odwiedzanych przez siebie podmiotów gospodarczych, ale też inaczej jest przez nie „przyjmowany”. Gry decyzyjne pozwalają zobrazować -

przez „wchodzenie” w wirtualną rzeczywistość - przyswojony wcześniej pod względem teoretycznym mechanizm polityki pieniężnej.

3) mikroekonomia - w przypadku gier VR student wciela się w rolę: 1)właściciela przedsiębiorstwa, działającego w ramach struktury rynkowej, jaką jest konkurencja monopolistyczna. Jego zadaniem jest podjęcie właściwych decyzji dotyczących zmiany: a)ceny sprzedawanych przez siebie produktów w oparciu o różne wskaźniki elastyczności cenowej popytu b)rozmiarów produkcji w oparciu o dane ekonomiczne charakteryzujące działalność przedsiębiorstwa 2)konsumenta, który podejmuje decyzje na temat zmiany struktury swoich wydatków w odpowiedzi na zmieniający się poziom dochodów oraz zmiany popytu na dotychczas kupowane dobra jako konsekwencję zmian cen tych dóbr oraz cen dóbr w stosunku do niego komplementarnych lub substytucyjnych). Celem gier jest zrozumienie wpływu decyzji podejmowanych przez poszczególne podmioty gospodarcze na ich sytuację ekonomiczną oraz interakcji występujących między podstawowymi podmiotami gospodarczymi (gospodarstwo domowe – przedsiębiorstwo).

4) podstawy zarządzania - realizacja projektu, w którym studenci na zajęciach pracują w losowo generowanych grupach. Każda grupa wybiera lidera, który organizuje pracę, następnie ocenie podlega efekt pracy (forma, estetyka prezentacji, zawartość merytoryczna, członkowie zespołu oceniają lidera, a lider poszczególnych członków zespołu).

5) komputerowe techniki w rachunkowości - praca z wykorzystaniem metod projektowania w programie finansowo – księgowym SYMFONIA. Studenci przygotowują projekt w postaci wykonania zadania polegające na założeniu ksiąg dla nowo powstałej spółki od zawązania umowy - wniesienie kapitałów, poprzez operacje księgowe bilansowe i wynikowe, w tym rozrachunki VAT - do sporządzenia bilansu zamknięcia i rachunku zysków i strat po miesiącu funkcjonowania spółki.

6) rynki finansowe - studenci kierunku ekonomia (I stopień) grają w symulacyjną grę giełdową. Dostają wirtualne np. 20000 PLN i ich celem jest maksymalizacja stopy zwrotu.

Rekrutacja na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zagadnieniu temu poświęcono więcej miejsca przy opisie kryterium nr 3. Nie stwierdzono rozwiązań dyskryminujących określone grupy kandydatów. Jednakże procedury rekrutacyjne nie uwzględniają szczegółowych informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Realizowana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów (w oparciu o system ELA). Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Biorą w niej udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Zespołowi oceniającemu PKA przekazano do wglądu opinie 21 przedstawicieli przedsiębiorstw i instytucji na temat najnowszej modyfikacji programów nauczania na ocenianym kierunku ekonomia na studiach I i II stopnia. Pracodawcy wypowiadali się na temat tego czy w nowych rozwiązaniach występują wszystkie niezbędne elementy z zakresu wiedzy, umiejętności i postaw społecznych, którymi powinni charakteryzować się absolwenci kierunku, czy wykaz i sekwencja zajęć przewidzianych programem studiów jest kompletny i właściwie uporządkowany oraz czy wymiar i forma zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów są akceptowalne. Wnioski z

systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programów nauczania, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Jakość kształcenia na kierunku ekonomia jest cyklicznie oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną. Dwie poprzednie oceny z roku 2012 i 2018 zakończyły się wydaniem ocen pozytywnych na pełen sześcioletni okres. W Uchwale Nr 697/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonego na Wydziale Humanistyczno-Ekonomicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach, na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, każde z ośmiu ówczesnych kryteriów ewaluacji uzyskało notę „w pełni”.

Reasumując, oceniając wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia należy uwzględnić szereg kwestii, w tym przyjęte wewnętrzne rozwiązania formalno-prawne, stosowane instrumenty i procedury oraz dotychczasową skuteczność funkcjonowania systemu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Państwowej Uczelni Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzona aktualizacja programu studiów jest wynikiem dążenia władz Wydziału Humanistyczno-Ekonomicznego do stałego podnoszenia jakości kształcenia i dostosowania programu do zmian rynku pracy i oczekiwań interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji osiągania efektów uczenia się i doskonalenie programu studiów, a także podnoszenie jakości nauczania. Jakość kształcenia na kierunku podlega systematycznej walidacji. Podejmowane działania są jednak jedynie częściowo skuteczne. Nie antycypują one ani też nie rozwiązują niektórych uchybień. Z uwagi na zalecenia wskazane przy opisie kryteriów 2, 3, 4 i 9 ocena skuteczności funkcjonowania systemu jest jedynie częściowo pozytywna, co wymaga podjęcia działań o charakterze naprawczym. Podniesienie oceny kryterium nr 10 na „całkowicie spełnione” jest uzależnione od przedłożenia propozycji na rzecz wyeliminowania zdiagnozowanych błędów oraz realnej implementacji zaproponowanych rozwiązań.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości wskazanych w opisie kryteriów 2, 3, 4 i 9, które stanowią podstawę do obniżenia oceny kryterium 10.

4. Załączniki: